

Chambre des Représentants

SESSION 1970-1971.

17 MAI 1971.

PROJET DE LOI

portant approbation de la Convention entre la Belgique et l'Espagne en vue d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et du Protocole additionnel, signés à Bruxelles le 24 septembre 1970.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Gouvernement soumet à votre approbation la Convention entre la Belgique et l'Espagne en vue d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Bruxelles le 24 septembre 1970. Conclue dans l'intérêt des contribuables belges et en particulier des entreprises belges entretenant des relations commerciales avec l'Espagne, cette Convention apporte une solution aux problèmes de double imposition qui entravent le développement de ces relations.

Comme les conventions similaires que la Belgique a conclues avec la plupart des pays de l'Europe occidentale, la Convention entre la Belgique et l'Espagne s'inspire, quant au contenu et quant à la forme, de la Convention-type élaborée par le Comité fiscal de l'O. C. D. E.

La Convention comprend sept chapitres qui traitent successivement :

- du champ d'application de la Convention (art. 1 et 2);
- des principales notions employées dans la Convention (art. 3 à 5);
- du régime applicable dans l'Etat de la source aux différentes catégories de revenus (art. 6 à 21);
- de l'imposition de la fortune (art. 22);
- des mesures applicables dans l'Etat du domicile fiscal du contribuable en vue d'éviter la double imposition (art. 23);
- de diverses questions habituellement traitées dans les conventions de l'espèce (art. 24 à 27);

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1970-1971.

17 MEI 1971.

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen België en Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het aanvullend Protocol, ondertekend te Brussel op 24 september 1970.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Regering onderwerpt aan uw goedkeuring de te Brussel op 24 september 1970 tussen België en Spanje ondertekende Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen. In het belang van de Belgische belastingplichtigen en inzonderheid van de Belgische ondernemingen die met Spanje handelsbetrekkingen onderhouden, brengt deze Overeenkomst een oplossing voor de problemen van dubbele belasting die de ontwikkeling van die handelsbetrekkingen in de weg staan.

Zoals de gelijkaardige overeenkomsten, welke België thans met nagenoeg alle landen van West-Europa heeft gesloten, is de Belgisch-Spaanse overeenkomst naar inhoud en vorm opgesteld volgens het modelverdrag van het fiscaal Comité van de O. E. S. O.

De Overeenkomst omvat zeven hoofdstukken die achtereenvolgens handelen over :

- de reikwijdte van de Overeenkomst (artt. 1 en 2);
- de voornaamste in de Overeenkomst voorkomende begrippen (artt. 3 tot 5);
- de regeling die in de bronstaat op de verschillende categorieën van inkomsten van toepassing is (artt. 6 tot 21);
- de belastingheffing van vermogen (art. 22);
- de maatregelen die in de Staat van de fiscale woonplaats van de belastingplichtige van toepassing zijn tot voorkoming van dubbele belasting (art. 23);
- verschillende kwesties die gewoonlijk in een dubbelbelastingverdrag worden behandeld (artt. 24 tot 27);

— des modalités d'entrée en vigueur et de dénonciation de la Convention (art. 28 à 29).

La Convention est assortie d'un Protocole additionnel qui précise la portée de certaines dispositions de la Convention.

COMMENTAIRE DE LA CONVENTION.

I. — Champ d'application (articles 1er et 2).

L'article 1er réserve le bénéfice de la Convention à toutes les personnes physiques et morales qui, quelle que soit leur nationalité, sont des résidents d'un ou de chacun des deux États.

L'article 2 élimine le champ d'application de la Convention au regard des impôts. Ceux-ci comprennent les impôts sur les revenus et sur la fortune, bien que la législation belge ne prévoie pas l'imposition de la fortune.

II. — Définition des principales notions (articles 3 à 5).

Les définitions reprises sous les articles 3 à 5 s'inspirent de la Convention-type de l'O. C. D. E.

Le Protocole additionnel contient des dispositions permettant d'étendre l'application de la Convention au plateau continental, sur lequel la Belgique et l'Espagne pourront exercer des droits d'exploration et d'exploitation (Protocole n° 2).

III. — Régime applicable dans l'Etat de la source aux diverses catégories de revenus (articles 6 à 21).

Suivant le régime qui leur est applicable dans l'Etat de la source, les revenus peuvent être classés en trois catégories :

1° Revenus exemptés dans l'Etat de la source :

— les bénéfices de la navigation maritime et aérienne (art. 8);

— les gains en capital provenant de l'aliénation de navires ou d'aéronefs exploités en trafic international et de biens mobiliers affectés à leur exploitation (art. 13, § 2, al. 2);

— les gains en capital provenant de l'aliénation de biens mobiliers qui ne font pas partie de l'actif d'un établissement stable ou d'une base fixe situés dans l'Etat de la source (art. 13, § 3);

— les pensions du secteur privé (art. 18);

— les rémunérations des professeurs et autres membres du personnel enseignant, qui séjournent dans l'autre Etat pour y enseigner pendant une période n'excédant pas deux ans (art. 20, § 1);

— les sommes que les étudiants ou stagiaires reçoivent de l'étranger pour couvrir leurs frais d'entretien, d'études ou de formation dans l'Etat autre que celui de leur domicile fiscal (art. 20, § 2);

— les éléments de revenus non expressément mentionnés dans les autres articles de la Convention, à condition que ces éléments de revenus soient soumis à l'impôt dans l'Etat où le bénéficiaire a son domicile fiscal (art. 21).

— de inwerkingtreding en de opzegging van de Overeenkomst (artt. 28 en 29).

Bij de Overeenkomst is een aanvullend Protocol gevoegd, waarin de betekenis van sommige bepalingen van de Overeenkomst nader wordt toegelicht.

COMMENTAAR VAN DE OVEREENKOMST.

I. — Reikwijdte (artikels 1 en 2).

Volgens artikel 1 geldt de Overeenkomst voor alle natuurlijke en rechtspersonen die, ongeacht hun nationaliteit, verblijfhouder zijn van één of van beide Staten.

Artikel 2 omschrijft het toepassingsgebied van de Overeenkomst ten aanzien van de belastingen. Daaronder vallen de inkomsten- en vermogensbelastingen, alhoewel de Belgische wetgeving niet in de belastingheffing van vermogen voorziet.

II. — Bepaling van de voornaamste begrippen (artikels 3 tot 5).

De in de artikels 3 tot 5 voorkomende begripsomschrijvingen zijn ontleend aan het O. E. S. O.-modelverdrag.

In het aanvullend Protocol zijn bepalingen opgenomen waarbij de toepassing van de Overeenkomst zal worden uitgebreid tot het continentaal plat, waarop België of Spanje rechten van onderzoek en ontginning zullen kunnen uitoefenen (Protocol n° 2).

III. — Regeling die in de bronstaat op de verschillende categorieën van inkomsten van toepassing is (artikels 6 tot 21).

Naar gelang van de regeling die in de bronstaat van toepassing is, kunnen de inkomsten in drie groepen worden gerangschikt.

1° Inkomsten vrijgesteld in de bronstaat :

— winsten uit zee- en luchtscheepvaart (art. 8);

— vermogenswinsten uit de vervreemding van schepen en luchtvaartuigen geëxploiteerd in internationaal verkeer en van roerende goederen die voor hun exploitatie worden gebezigd (art. 13, § 2, lid 2);

— vermogenswinsten uit de vervreemding van roerende goederen die niet behoren tot de bedrijfsmiddelen van een in de bronstaat gelegen vaste inrichting of vaste basis (art. 13, § 3);

— pensioenen uit de particuliere sector (art. 18);

— beloningen van hoogleraren of andere leden van het onderwijzend personeel, die in de andere Staat onderwijs geven gedurende een tijdvak van ten hoogste twee jaar (art. 20, § 1);

— bedragen die uit het buitenland worden verkregen door studenten, leerlingen of voor een beroep of bedrijf opgeleid wordende personen, om in de andere Staat dan die van hun fiscale woonplaats hun onderhoud, studie of opleiding te bekostigen (art. 20, § 2);

— bestanddelen van het inkomen die niet zijn vermeld in de andere artikels van de Overeenkomst, op voorwaarde dat die bestanddelen van het inkomen aan de belasting zijn onderworpen in de Staat waar de genietster zijn fiscale woonplaats heeft (art. 21).

2° Revenus soumis à une imposition limitée dans l'Etat de la source :

En règle générale, l'impôt susceptible d'être prélevé dans l'Etat de la source ne peut excéder :

- 15 p. c. pour les dividendes et les intérêts (art. 10 et 11);
- 5 p. c. pour les redevances (art. 12).

La limitation du taux ne s'applique pas lorsque la participation, le prêt ou la créance, le droit ou le bien générateur des revenus se rattachent effectivement à un établissement stable dont le bénéficiaire des revenus dispose dans l'Etat de la source.

En ce qui concerne le régime applicable aux redevances, la Convention entre le Belgique et l'Espagne s'écarte de la Convention-type de l'O. C. D. E., laquelle dispose que les redevances sont, en principe, exclusivement imposables dans l'Etat où le bénéficiaire a son domicile fiscal. Le régime prévu dans la présente Convention répond cependant à une revendication reconnue légitime par le Comité fiscal de l'O. C. D. E., des pays dont le degré de développement économique n'atteint pas celui des pays industrialisés; un régime identique est également admis dans notre convention du 24 mai 1968 avec la Grèce (*Moniteur belge* du 29 mai 1970) et dans notre Convention du 16 juillet 1969 avec le Portugal (Doc. parl. Chambre des représentants, session 1969-1970, n° 587-1).

3° Revenus imposables sans limitation dans l'Etat de la source :

Les revenus énumérés ci-après sont imposables sans limitation dans l'Etat de la source, lequel sera, suivant le cas, l'Etat où les biens, l'établissement stable ou la base fixe sont situés, l'Etat où l'activité est exercée ou encore l'Etat dont le débiteur des revenus est un résident :

- les revenus de biens immobiliers (art. 6);
- les bénéfices d'un établissement stable d'une entreprise (art. 7);
- les plus-values provenant de l'aliénation de biens immobiliers ainsi que de biens mobiliers investis dans un établissement stable ou dans une base fixe (art. 13);
- les profits de professions libérales ou d'autres activités indépendantes produits dans une base fixe (art. 14);
- les rémunérations des appointés et salariés du secteur privé, sous réserve d'application de la règle dite des 183 jours et à l'exception des personnes occupées à bord d'un navire ou d'un aéronef en trafic international (art. 15);
- les rémunérations allouées, en raison de l'exercice de leur mandat, aux administrateurs, commissaires, etc., de sociétés; ces rémunérations sont imposables dans l'Etat dont la société est un résident; toutefois celles que les bénéficiaires reçoivent en une autre qualité suivent, selon le cas, le régime applicable aux profits des professions libérales ou aux appointements et salaires du secteur privé (art. 16);
- les revenus des professionnels du spectacle et des sportifs (art. 17);
- les rémunérations et pensions publiques (art. 19).

IV. — Imposition de la fortune (article 22).

La législation espagnole actuelle ne prévoit pas le prélèvement d'un impôt général sur la fortune, mais la fortune

2° Inkomsten in de bronstaat aan een beperkte belasting onderworpen :

Als algemene regel geldt dat de belasting, die in de bronstaat wordt geheven, niet hoger mag zijn dan :

- 15 % van dividenden en interest (artt. 10 en 11);
- 5 % van royalty's (art. 12).

De tariefbeperking is niet van toepassing wanneer de deelneming, de lening of schuldvordering of de goederen en rechten die de inkomsten opleveren wezenlijk zijn verbonden met een vaste inrichting waarover de verkrijger van de inkomsten in de bronstaat beschikt.

Voor de regeling inzake royalty's wijkt de Belgisch-Spaanse Overeenkomst af van het O. E. S. O.-modelverdrag dat royalty's in beginsel alleen belastbaar stelt in de Staat waar de genietster zijn fiscale woonplaats heeft. De regeling in onderhavige Overeenkomst beantwoordt nochtans aan de door het Fiscaal Comité van de O. E. S. O. als rechtmatig erkende verzuchting van landen waarvan de economische ontwikkeling niet het peil van de geïndustrialiseerde landen heeft bereikt; dezelfde regeling komt insgelijks voor in onze overeenkomsten van 24 mei 1968 met Griekenland (*Belgisch Staatsblad* 29 mei 1970), en van 16 juli 1969 met Portugal (Parl. Besch. Kamer van Volksvertegenwoordigers, zitting 1969-1970, n° 587-1).

3° Inkomsten in de bronstaat aan een onbeperkte belasting onderworpen :

De hierna vermelde inkomsten zijn zonder beperking belastbaar in de bronstaat, die naar het geval, zal zijn de Staat waar de goederen, de vaste inrichting of de vaste basis zijn gelegen, de Staat waar de werkzaamheden worden verricht of nog de Staat waarvan de schuldenaar van de inkomsten verblijfhouder is :

- inkomsten uit onroerende goederen (art. 6);
- winsten van een vaste inrichting van een onderneming (art. 7);
- meerwaarden uit de vervreemding van onroerende goederen, alsmede van in een vaste inrichting of in een vaste basis belegde roerende goederen (art. 13);
- baten van vrije beroepen of andere zelfstandige werkzaamheden verkregen door tussenkomst van een vaste basis (art. 14);
- beloningen van loon- en weddetrekkers uit de particuliere sector, behoudens toepassing van de zogenaamde regel van de 183 dagen en met uitzondering van de aan boord van een schip of luchtvaartuig in internationaal verkeer tewerkgestelde personen (art. 15);
- beloningen verkregen door beheerders, commissarissen, enz., van vennootschappen uit hoofde van hun mandaat; die beloningen zijn belastbaar in de Staat waarvan de vennootschap verblijfhouder is, maar de in een andere hoedanigheid verkregen bezoldigingen volgen, naar gelang van het geval, de regeling van de baten van vrije beroepen of van de lonen en salarissen uit de particuliere sector (art. 16);
- inkomsten van beroepsartisten en sportbeoefenaars (art. 17);
- openbare beloningen en pensioenen (art. 19).

IV. — Belastingheffing van vermogen (artikel 22).

Alhoewel de huidige Spaanse wetgeving niet voorziet in de heffing van een algemene vermogensbelasting, dient het

ou certains éléments de la fortune servent néanmoins de base au calcul de certains impôts particuliers ou locaux existant en Espagne, impôts qui, en vertu de l'article 2, tombent dans le champ d'application de la Convention.

En ce qui concerne les impôts espagnols dont l'assiette est constituée par la fortune, les résidents belges ne sont imposables qu'à raison de leurs biens immobiliers situés en Espagne et de leurs biens mobiliers faisant partie d'un établissement stable ou d'une base fixe dont ils disposeraient dans ce pays.

Les navires et aéronefs exploités en trafic international, ainsi que les biens mobiliers servant à leur exploitation, ne sont imposables en Espagne que si le siège de la direction effective de l'entreprise est située dans ce pays.

V. — Prévention de la double imposition dans l'État du domicile (article 23).

Pour remédier à la double imposition des revenus que leurs résidents tirent de sources situées dans l'autre État et que la Convention rend imposables dans cet autre État, la Belgique et l'Espagne appliquent la méthode dite de l'exemption avec progressivité; toutefois la méthode de l'imputation est de règle pour les dividendes, les intérêts et les redevances.

Pour les résidents de la Belgique, le régime applicable en Belgique à leurs revenus de sources espagnoles peut se résumer comme suit :

1° *Revenus exemptés en Espagne :*

Ces revenus sont imposables en Belgique au taux plein et dans les conditions de droit commun.

2° *Revenus soumis à une imposition limitée en Espagne :*

Il est remédié à la double imposition des revenus par l'imputation opérée suivant les modalités prévues à l'article 23, § 3. En fait l'imputation s'opère suivant le droit commun : les dividendes espagnols recueillis par des personnes physiques résidentes de la Belgique ainsi que les intérêts et les redevances d'origine espagnole qui sont imposables en Espagne et sont recueillis (sans intervention d'un établissement stable) par des personnes physiques ou morales résidentes de la Belgique, donnent lieu à l'imputation de la quotité forfaitaire d'impôt étranger de 15 p. c.

Cas particulier : dividendes espagnols recueillis par des sociétés belges.

En règle, l'encaissement de ces dividendes donne lieu à la perception du précompte mobilier au taux de 10 p. c.; considérés comme des revenus définitivement taxés, ces dividendes sont ensuite exonérés, à concurrence de leur montant net (90 ou 95 p. c.), de l'impôt des sociétés et, lors de leur redistribution, du précompte mobilier.

Dans le cadre de plusieurs conventions de double imposition, notamment avec la France, les États-Unis, la Suède, la Grande-Bretagne, l'Allemagne, la Norvège, le Japon, la Grèce et le Portugal, la Belgique a prévu pour les dividendes provenant de ces pays un régime facultatif : moyennant certaines conditions, les sociétés belges peuvent obtenir sur demande l'exonération du précompte mobilier dû lors de l'encaissement. Mais dans ce cas, les dividendes ainsi exo-

vermogen of dienen sommige bestanddelen van het vermogen als grondslag voor de berekening van sommige bijzondere of plaatselijke Spaanse belastingen, welke ingevolge artikel 2 binnen het toepassingsgebied van de Overeenkomst vallen.

Verblijfhouders van België zijn aan de Spaanse belastingen, waarvoor het vermogen in aanmerking wordt genomen, slechts onderworpen ter zake van hun in Spanje gelegen onroerende goederen en van de roerende goederen die deel uitmaken van een vaste inrichting of van een vaste basis waarover zij in dat land beschikken.

In internationaal verkeer geëxploiteerde schepen en luchtvaartuigen, zomede de roerende goederen die voor de exploitatie daarvan worden aangewend zijn in Spanje alleen belastbaar wanneer de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming aldaar is gelegen.

V. — Voorkoming van dubbele belasting in de domiciliestaat (artikel 23).

Ter voorkoming van dubbele belastingheffing van inkomsten welke hun verblijfhouders uit bronnen in de andere Staat verkrijgen en die volgens de Overeenkomst in die andere Staat belastbaar zijn, wenden België en Spanje de zogenaamde methode van vrijstelling met progressievoorbehoud aan, behalve wat dividend, interest en royalty's betreft, waarvoor de methode van verrekening van toepassing is.

Voor de verblijfhouders van België kan de regeling waaraan hun Spaanse inkomsten in België zijn onderworpen, als volgt worden samengevat :

1° *In Spanje vrijgestelde inkomsten :*

Deze inkomsten zijn in België tegen het volle tarief en volgens het gemeen recht belastbaar.

2° *In Spanje aan een beperkte belasting onderworpen inkomsten :*

Dubbele belasting wordt verholpen door verrekening zoals bepaald in artikel 23, § 3. In feite geschiedt deze verrekening volgens de regelen van het gemeen recht : Spaanse dividend, verkregen door natuurlijke personen, verblijfhouders van België, alsmede interest en royalty's van Spaanse oorsprong die in Spanje zijn belast en door natuurlijke of rechtspersonen, verblijfhouders van België, worden verkregen (zonder tussenkomst van een Spaanse vaste inrichting), geven aanleiding tot verrekening van het forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting van 15 %.

Bijzonder geval : Spaanse dividend, verkregen door Belgische vennootschappen.

In 't algemeen ondergaan de dividend, bij de incassering de roerende voorheffing van 10 %; als definitief belaste inkomsten worden zij vervolgens ten belope van hun netto-bedrag (90 of 95 %) vrijgesteld van de vennootschapsbelasting en, bij wederuitkering, van de roerende voorheffing.

In het kader van verschillende dubbelbelastingverdragen — namelijk met Frankrijk, de Verenigde Staten, Zweden, Groot-Brittannië, Duitsland, Noorwegen, Japan, Griekenland en Portugal — heeft België voor dividend, welke uit de hierboven vermelde landen afkomstig zijn in een facultatieve regeling voorzien, die het de Belgische vennootschappen mogelijk maakt — onder bepaalde voorwaarden — vrijstelling van roerende voorheffing bij de incassering te

nérés devront être soumis au précompte mobilier lors de leur redistribution aux actionnaires desdites sociétés belges.

Bien que cela ne soit pas stipulé dans la Convention même, il est apparu souhaitable de permettre également l'application de ce régime facultatif aux dividendes de source espagnole, pour éviter que ces revenus ne subissent un traitement moins favorable que les dividendes provenant d'autres pays avec lesquels la Belgique a conclu des conventions au cours des dernières années. Ce régime fait l'objet de l'article 2 du projet de loi portant approbation de la Convention (cf. art. 3 de la loi du 14 avril 1965 portant approbation de la Convention franco-belge du 10 mars 1964 — *Moniteur belge* du 24 juin 1965).

3° Revenus imposables sans limitation en Espagne :

La Belgique exempte ces revenus, mais elle peut les prendre en considération pour fixer le taux applicable aux autres revenus imposables des bénéficiaires. La Convention contient cependant la disposition habituelle tendant à éviter un double dégrèvement par suite de l'imputation de pertes qu'une entreprise belge aurait subies dans un établissement stable situé en Espagne (art. 23, § 2).

Cas particulier (article 9) :

L'article 9 permet aux Etats contractants de faire échec aux transferts abusifs de bénéfices entre des sociétés associées ou interdépendantes sans pour cela entraîner *ipso facto* l'obligation de remédier à la double imposition qui peut atteindre certains éléments de revenus au nom de contribuables différents. Cette disposition figure dans toutes les conventions préventives de la double imposition conclues par la Belgique depuis la publication de la convention-type de l'O. C. D. E.

VI. — Dispositions diverses (articles 24 à 27).

Cette partie traite de diverses questions se rattachant directement au problème de la double imposition ou à l'application des impôts des deux Etats.

On y retrouve des clauses devenues habituelles concernant :

- la non-discrimination (art. 24);
- la procédure amiable et l'octroi d'un délai spécial de réclamation aux contribuables frappés d'une double imposition (art. 25);
- l'échange de renseignements (art. 26);
- la limitation des effets de la Convention (art. 27).

Remarque :

Du côté belge, on s'efforce toujours d'inclure dans les conventions de double imposition des dispositions réglant l'assistance réciproque pour le recouvrement des impôts. Certains pays sont cependant pour diverses raisons, opposés à cette forme d'assistance administrative; l'Espagne étant du nombre, la Convention ne prévoit pas l'assistance au recouvrement. Il en est de même dans les conventions préventives de la double imposition que la Belgique a conclues avec le Royaume-Uni, le Japon et le Portugal.

bekomen. Maar in dat geval zijn de aldus vrijgestelde dividenden, bij hun wederuitkering aan de aandeelhouders van de betrokken Belgische vennootschappen, aan de roerende voorheffing onderworpen.

Alhoewel zulks in de Overeenkomst zelf niet is bepaald, is het wenselijk gebleken die facultatieve regeling ook open te stellen voor Spaanse dividenden, ten einde te vermijden dat die dividenden een minder gunstige behandeling zouden ondergaan dan de dividenden welke voortkomen uit andere landen waarmede België tijdens de jongste jaren een overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten. Deze regeling maakt het voorwerp uit van artikel 2 van het wetsontwerp houdende goedkeuring van de Overeenkomst (vgl. art. 3 der wet van 14 april 1965 houdende goedkeuring van de Belgisch-Franse overeenkomst van 10 maart 1964 — *Belgisch Staatsblad* 24 juni 1965).

3° In Spanje zonder beperking belastbare inkomsten :

België stelt die inkomsten vrij maar mag ze in aanmerking nemen om het tarief te bepalen dat op de andere belastbare inkomsten van de genietters van toepassing is. De Overeenkomst bevat nochtans de gewone bepaling ter voorkoming van dubbele ontheffing wegens de compensatie van verliezen die een Belgische onderneming in haar Spaanse vaste inrichting mocht hebben geleden (art. 23, § 2).

Bijzonder geval (artikel 9) :

Artikel 9 verleent de overeenkomstsluitende Staten de mogelijkheid onrechtmatige winstoverdrachten tussen geassocieerde of onderling afhankelijke ondernemingen te bestrijden, zonder dat daardoor *ipso facto* de verplichting ontstaat de dubbele belasting, die sommige bestanddelen van het inkomen van verschillende belastingplichtigen kan treffen, te corrigeren. Die bepaling komt voor in alle door België sedert de bekendmaking van het O. E. S. O.-modelverdrag gesloten dubbelbelastingverdragen.

VI. — Diverse bepalingen (artikels 24 tot 27).

Dit deel behandelt verschillende kwesties die rechtstreeks verband houden met het probleem van de dubbele belasting of met de toepassing van de belastingen der twee Staten.

Men vindt hier de gebruikelijke clausules betreffende :

- de non-discriminatie (art. 24);
- de regeling voor onderling overleg en de toekenning van een speciale bezwaartermijn aan beslastingplichtigen die door een dubbele belasting zijn getroffen (art. 25);
- het uitwisselen van inlichtingen (art. 26);
- de beperking van de werking van de Overeenkomst (art. 27).

Opmerking :

Van Belgische zijde wordt er steeds naar gestreefd de dubbelbelastingverdragen aan te vullen met bepalingen welke een wederzijdse bijstand voor de invordering van de belastingen regelen. Sommige landen hebben evenwel tegen deze vorm van administratieve bijstand bezwaren van uiteenlopende aard; tot deze landen behoort ook Spanje, zodat de Overeenkomst niet voorziet in wederzijdse bijstand voor de invordering. Een dergelijke regeling ontbreekt eveneens in de dubbelbelastingverdragen met het Verenigd Koninkrijk, Japan en Portugal.

VII. — Entrée en vigueur et dénonciation de la Convention (articles 28 et 29).

La Convention entrera en vigueur le quinzième jour suivant l'échange des instruments de ratification.

En général, elle produira ses effets à partir du 1er janvier de l'année au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés ou pour des périodes imposées prenant fin à partir du 31 décembre de la même année. Les dispositions de l'article 8 concernant les entreprises de navigation maritime et aérienne seront toutefois applicables rétroactivement aux bénéfices réalisés au cours d'exercices comptables clos à partir du 31 décembre 1960. Cette rétroactivité a été demandée par la Belgique pour assurer à la Sabena l'exonération de certains impôts espagnols afférents à des années résolues.

La Convention ne pourra être dénoncée qu'après une période de cinq ans à dater de l'année de la ratification.

* * *

Le Gouvernement estime que la présente Convention apporte, dans son ensemble, une solution satisfaisante aux problèmes de double imposition existant entre la Belgique et l'Espagne. C'est pourquoi, il vous propose d'approuver rapidement cette Convention afin qu'elle puisse produire ses effets dans le plus bref délai.

Le Ministre des Affaires étrangères,

P. HARMEL.

Le Ministre du Commerce extérieur,

H. FAYAT.

Le Ministre des Finances,

J.-Ch. SNOY et d'OPPUERS.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 8 janvier 1971, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de la convention entre la Belgique et l'Espagne en vue d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et du protocole additionnel, signés à Bruxelles le 24 septembre 1970 », a donné le 17 février 1971 l'avis suivant :

Le projet de loi soumis à l'avis du Conseil d'Etat tend à obtenir l'approbation d'une convention fiscale intervenue entre la Belgique et l'Espagne, le 24 septembre 1970.

Le projet de loi d'approbation ne soulève pas d'observations. Par contre, le texte de la convention appelle certains commentaires.

Article 9.

L'article 24 du Code des impôts sur les revenus dispose :

« Lorsqu'une entreprise établie en Belgique se trouve directement ou indirectement dans des liens quelconques d'interdépendance à l'égard

VII. — Inwerkingtreding en opzegging van de Overeenkomst (artikels 28 en 29).

De Overeenkomst zal in werking treden op de vijftiende dag na de uitwisseling van de bekrachtigingsoorkonden.

In de regel zal zij uitwerking hebben vanaf 1 januari van het jaar waarin de bekrachtigingsoorkonden zijn uitgewisseld of voor belastbare tijdperken eindigend vanaf 31 december van hetzelfde jaar. De bepalingen van artikel 8 betreffende zee- en luchtscheepvaartondernemingen zullen evenwel met terugwerkende kracht uitwerking hebben op de winsten behaald tijdens boekjaren welke vanaf 31 december 1960 werden afgesloten. Deze retroactiviteit is van Belgische zijde bedongen om vrijstelling van bepaalde Spaanse belastingen over verstreken jaren, ten gunste van Sabena te waarborgen.

De Overeenkomst zal niet kunnen worden opgezegd dan na verloop van een tijdperk van vijf jaren vanaf het jaar van de bekrachtiging.

* * *

De Regering is van oordeel dat onderhavige Overeenkomst, in haar geheel, een afdoende oplossing brengt voor de problemen van dubbele belasting die tussen België en Spanje bestaan. Derhalve stelt zij U voor de Overeenkomst zo spoedig mogelijk goed te keuren opdat zij binnen de kortst mogelijke tijd in werking kan treden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. HARMEL.

De Minister van Buitenlandse Handel,

H. FAYAT.

De Minister van Financiën,

J.-Ch. SNOY et d'OPPUERS.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 8^e januari 1971 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van de overeenkomst tussen België en Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het aanvullend protocol, ondertekend te Brussel op 24 september 1970 », heeft de 17^e februari 1971 het volgend advies gegeven :

Het aan de Raad van State voorgelegde wetsontwerp strekt tot goedkeuring van een overeenkomst inzake belastingen, tussen België en Spanje gesloten op 24 september 1970.

Het ontwerp van goedkeuringswet geeft geen aanleiding tot opmerkingen. De tekst van de overeenkomst daarentegen vraagt wel om enige commentaar.

Artikel 9.

Artikel 24 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen bepaalt :

« Wanneer een in België gevestigde onderneming zich rechtsreeks of onrechtstreeks in enigerlei band van wederzijdse afhankelijkheid be-

d'une entreprise établie à l'étranger, tous avantages anormaux ou bénévoles qu'en raison de ces liens elle consent à cette dernière ou à des personnes et entreprises ayant avec celle-ci des intérêts communs, sont ajoutés à ses propres bénéfices ».

Ce texte trouve application en cas de contrôle direct d'une entreprise belge sur une entreprise étrangère ou vice versa, ainsi que lorsqu'une ou plusieurs entreprises belges et une ou plusieurs entreprises étrangères dépendent d'une personne ou entreprise tierce, ou encore d'un même groupe.

Le juge du fond apprécie souverainement cette situation.

Dans son article 9, la convention belgo-espagnole traite du même problème en des termes qui diffèrent sensiblement de ceux de l'article 24 du Code belge des impôts sur les revenus. Alors que la convention s'intéresse aux « bénéfices qui, sans ces conditions, auraient été obtenus », le Code belge des impôts sur les revenus vise les « avantages anormaux ou bénévoles ».

Cependant, cet article 9 peut être interprété comme autorisant la Belgique à rectifier les comptes des entreprises dont les dirigeants ont renoncé à certains bénéfices au profit de personnes résidant ou d'établissements situés en Espagne, sans que cette disposition de droit international donne par elle-même des pouvoirs à l'administration belge pour imposer ces suppléments de bénéfices.

L'article 24 du Code des impôts sur les revenus reste, en ce cas, la seule disposition permettant à l'administration fiscale d'agir contre les pratiques anormales existant entre sociétés interdépendantes. Toutefois, cet article 24 ne pourra être utilisé à l'égard des sociétés belges liées à des sociétés espagnoles que dans les conditions d'exercice énoncées à l'article 9 de la convention, qui semblent plus restrictives.

Dans un autre ordre d'idées, l'article 9 de la convention ne permet pas d'éviter une double imposition sinon juridique, du moins économique.

Selon l'exposé des motifs, en cas d'application de l'article 9 de la convention par un Etat, l'autre Etat n'est pas tenu de réduire ipso facto les bénéfices impossibles dans le chef de l'entreprise résidente de cet autre Etat, des sommes qui ont été réincorporées aux bénéfices de l'entreprise résidente du premier Etat. Dans ce cas, il ne s'agirait pas juridiquement d'une double imposition, car les sommes dont il s'agit subissent l'impôt dans le chef de deux contribuables distincts. Mais une double imposition de nature économique se trouve ainsi consacrée.

La convention se montre cependant plus libérale en ce qui concerne les intérêts excessifs dont la partie qui excède le taux normal est imposable conformément à la légalisation de l'Etat contractant d'où proviennent ces intérêts (article 11, § 7) et en ce qui concerne les redevances excessives dont la partie excédentaire est pareillement imposable (article 12, § 6), lorsque des relations spéciales existent entre le débiteur et le créancier.

Selon l'article 23, § 3, ces intérêts et redevances ne sont taxés en Belgique que sous déduction d'une quotité forfaitaire d'impôt étranger, dont le taux ne peut être inférieur à 15 p.c. du montant des revenus pour les intérêts et 5 p.c. pour les redevances. Selon l'article 195 du Code belge des impôts sur les revenus, cette quotité est toujours égale à 15 p.c. du montant de ces revenus.

Il serait logique qu'à l'avenir pareille déduction soit consentie en ce qui concerne les avantages anormaux ou bénévoles qui ont déjà été taxés dans l'autre Etat et qui seraient assimilables à des dividendes, des intérêts ou des redevances.

Article 23.

Dans notre législation nationale, l'impôt dû sur les revenus et produits de capitaux et biens mobiliers déjà imposés à l'étranger, est acquitté par imputation du montant du précompte mobilier (article 186 du Code des impôts sur les revenus) et « l'impôt est en outre diminué d'une quotité forfaitaire de cet impôt étranger » (article 187 du même Code).

La succession de ces deux articles et l'emploi dans le second des mots « en outre » inclinerait à penser que l'ordre d'imputation est le suivant : d'abord le précompte mobilier et, ensuite la quotité forfaitaire d'impôt étranger (fixée à 15 p.c. par l'article 195 du Code des impôts sur les revenus).

Il ressort toutefois d'une déclaration faite par le Ministre des Finances à la Commission du Sénat à l'occasion de l'examen du projet de loi modifiant, en matière de précompte, le Code des impôts sur les revenus (Doc. parl. Sénat, session 1965-1966, n° 219, p. 5), que l'on imputera, par priorité, les précomptes non remboursables parmi lesquels on fait figurer les quotités forfaitaires d'impôts étrangers et, dans la mesure où le solde d'impôt sera inférieur aux précomptes remboursables, ceux-ci seront remboursés (par apurement prioritaire de la cotisation aux cinq centimes additionnels).

vindt ten aanzien van een in het buitenland gevestigde onderneming, worden alle abnormale of goedgunstige voordelen die zij wegens die band verleent aan laatstbedoelde onderneming, of aan personen en ondernemingen die met deze belangen gemeen hebben, bij haar eigen winsten gevoegd ».

Deze tekst vindt toepassing ingeval een Belgische onderneming rechtstreeks toezicht heeft op een buitenlandse onderneming of omgekeerd, en ook als een of meer Belgische ondernemingen en een of meer buitenlandse ondernemingen samen afhangen van een derde persoon of onderneming of nog van eenzelfde groep.

De feitenrechter oordeelt over die toestand op onaantastbare wijze.

Artikel 9 van de Belgisch-Spaanse overeenkomst behandelt hetzelfde probleem in bewoordingen die merklijk verschillen van die van artikel 24 van het Belgisch Wetboek van de inkomstenbelastingen. Waar de overeenkomst handelt over « winsten welke zonder deze voorwaarden zouden zijn behaald », spreekt het Belgisch Wetboek van de inkomstenbelastingen van « abnormale of goedgunstige voordelen ».

Bedoeld artikel 9 kan echter zo worden geïnterpreteerd, dat het België machtigt tot het wijzigen van de rekeningen van ondernemingen waarvan de bestuurders van bepaalde winsten hebben afgezien ten behoeve van in Spanje verblijvende personen of aldaar gevestigde instellingen, zonder dat die internationaalrechtelijke bepaling uit zichzelf aan de Belgische administratie bevoegdheden verleent om die bijkomende winsten te belasten.

Artikel 24 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen blijft in dat geval de enige bepaling die het belastingbestuur machtigt om op te treden tegen abnormale praktijken tussen onderling afhankelijke vennootschappen. Dat artikel 24 zal echter ten aanzien van Belgische vennootschappen die met Spaanse vennootschappen verbonden zijn, alleen mogen worden toegepast onder de enger lijkende uitvoeringsvoorwaarden welke artikel 9 van de overeenkomst stelt.

Anderzijds vermag artikel 9 van de overeenkomst niet, een zo niet juridische, dan toch economische dubbele belasting te voorkomen.

Volgens de memorie van toelichting is het zo dat, wanneer artikel 9 van de overeenkomst door een Staat wordt toegepast, de andere Staat niet gehouden is ipso facto de winsten waarop de verblijfhoudende onderneming van die andere Staat belastbaar is, te verminderen met de bedragen die wederopgenomen zijn in de winsten van de verblijfhoudende onderneming van de eerste Staat. In dat geval zou er juridisch geen sprake zijn van dubbele belasting, want op die bedragen worden dan twee verschillende belastingplichtigen belast. Er is dus wel een economische dubbele belasting.

De overeenkomst ziet het echter ruimer voor de overdreven interest waarvan het boven het normale tarief uitgaande deel belastbaar is volgens de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat waaruit die interest afkomstig is (artikel 11, § 7), en voor de overdreven royalty's waarvan het boven het normale bedrag uitgaande deel op gelijke wijze belastbaar is (artikel 12, § 6) indien er een bijzondere verhouding is tussen de schuldenaar en de genietster.

Volgens artikel 23, § 3, worden die interesten en royalty's in België slechts belast na aftrek van een forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting, waarvan het tarief niet lager mag zijn dan 15 t.h. van het bedrag van de inkomsten voor de interesten en 5 t.h. voor de royalty's. Volgens artikel 195 van het Belgisch Wetboek van de inkomstenbelastingen is dat gedeelte steeds gelijk aan 15 t.h. van het bedrag van die inkomsten.

Het ware logisch in de toekomst een zodanige aftrek toe te staan voor in de andere Staat reeds belaste abnormale of goedgunstige voordelen die met dividend, interesten of royalty's gelijkgesteld kunnen worden.

Artikel 23.

In onze eigen wetgeving wordt de belasting die verschuldigd is op de reeds in het buitenland belaste inkomsten en opbrengsten van roerende goederen en kapitalen, gekwet door verrekking van het bedrag van de roerende voorheffing (artikel 186 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen), en « wordt van de belasting daarenboven een forfaitair gedeelte van die buitenlandse belasting afgetrokken » (artikel 187 van hetzelfde Wetboek).

De openvolging van die twee artikelen en het gebruik, in het tweede artikel, van het woord « daarenboven » schijnen erop te wijzen dat de verrekking in de volgende orde geschiedt : eerst de roerende voorheffing en vervolgens het forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting (op 15 t.h. vastgesteld in artikel 195 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen).

Uit een verklaring die de Minister van Financiën in de Senaatscommissie heeft afgelegd bij het onderzoek van het ontwerp van wet tot wijziging, inzake voorheffingen, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (Gedr. St., Senaat, zitting 1965-1966, n° 219, blz. 5), blijkt echter dat de niet terugbetaalbare voorheffingen, waaronder de forfaitaire gedeelten van buitenlandse belastingen worden begrepen, bij voorrang zullen worden toegerekend « en, voor zover het belastingssaldo kleiner is dan de terugbetaalbare voorheffingen, dat deze zullen worden terugbetaald (door nanzuivering bij voorrang van de aanslag in de vijf opcentiemen) ».

On peut penser que cette pratique administrative sera normalement suivie en ce qui concerne la déduction de 15 p.c. prévue par l'article 23, § 3, de la convention.

Pour éviter toute contestation à cet égard, il se recommande de modifier le Code des impôts sur les revenus, soit en y intervertissant les articles 186 et 187, soit en remplaçant dans l'article 187, les mots « en outre » par l'adverbe « préalablement ».

Cette mesure devrait avoir effet à partir de la date où le précompte mobilier est devenu remboursable.

La chambre était composée de :

Messieurs : G. Van Bunnan, conseiller d'Etat, président,
J. Masquelin et Madame G. Ciselet, conseillers d'Etat,
P. De Visscher et G. Aronstein, assesseurs de la section
de législation,
M. Jacquemijn, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. G. Van Bunnan.

Le rapport a été présenté par M. G. Picquet, substitut de l'auditeur général.

Le Greffier,

(s.) M. JACQUEMIJN.

Le Président,

(s.) G. VAN BUNNEN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères, de Notre Ministre du Commerce extérieur et de Notre Ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères, Notre Ministre du Commerce extérieur et Notre Ministre des Finances sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

La Convention entre la Belgique et l'Espagne en vue d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole additionnel, signés à Bruxelles le 24 septembre 1970, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 2.

Une société, qui est résidente de la Belgique et qui a eu la propriété exclusive d'actions ou parts d'une société résidente de l'Espagne pendant toute la durée de l'exercice social de cette dernière société, est également exonérée du précompte mobilier exigible suivant la législation belge sur les revenus afférents à ces actions ou parts et soumis au régime prévu à l'article 10, § 2, de la Convention, à condition d'en faire la demande par écrit au plus tard dans le délai fixé pour la remise de sa déclaration annuelle. En

Men mag aannemen dat deze administratieve praktijk normaal zal worden gevolgd voor de aftrek van 15 t.h., bedoeld in artikel 23, § 3, van de overeenkomst.

Ten einde iedere betwisting in dat opzicht te voorkomen, verdient het aanbeveling het Wetboek van de inkomstenbelastingen te wijzigen, ofwel door er de artikelen 186 en 187 van plaats te verwisselen, ofwel door in artikel 187 het woord « daarenboven » te vervangen door het bijwoord « vooraf ».

Die maatregel zou uitwerking moeten hebben vanaf de dag waarop de roerende voorheffing terugbetaalbaar is geworden.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : G. Van Bunnan, staatsraad, voorzitter,
J. Masquelin en Mevrouw G. Ciselet, staatsraden,
P. De Visscher en G. Aronstein, bijzitters van de afde-
ling wetgeving,
M. Jacquemijn, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer G. Van Bunnan.

Het verslag werd uitgebracht door de heer G. Picquet, substituut-auditeur-generaal.

De Griffier,

(get.) M. JACQUEMIJN.

De Voorzitter,

(get.) G. VAN BUNNEN.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken, van Onze Minister van Buitenlandse Handel en van Onze Minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister van Buitenlandse Handel en Onze Minister van Financiën zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1.

De Overeenkomst tussen België en Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het Aanvullend Protocol, ondertekend te Brussel op 24 september 1970, zullen volkomen uitwerking hebben.

Art. 2.

Een vennootschap, die verblijfhouder van België is en aandelen of delen van een vennootschap die verblijfhouder van Spanje is, gedurende gans de duur van het boekjaar van deze laatste vennootschap in uitsluitende eigendom heeft gehad, is eveneens vrijgesteld van de roerende voorheffing eischbaar volgens de Belgische wetgeving op de inkomsten van die aandelen of delen, welke zijn onderworpen aan de regeling bepaald in artikel 10, § 2, van de Overeenkomst, op voorwaarde dat daartoe een schriftelijke aan-

cas d'application de cette disposition, les revenus ainsi exonérés du précompte mobilier ne donneront pas lieu, lors de leur redistribution aux actionnaires de la société résidente de la Belgique, à l'application de l'article 169, 2° et 3°, du Code des impôts sur les revenus.

Cette disposition ne s'applique pas à une société résidente de la Belgique qui a opté pour l'assujettissement de ses bénéfices à l'impôt des personnes physiques.

Donné à Bruxelles, le 14 mai 1971.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Affaires étrangères,

P. HARMEL.

Le Ministre du Commerce extérieur,

H. FAYAT.

Le Ministre des Finances,

J.-Ch. SNOY et d'OPPUERS.

vraag wordt gedaan uiterlijk binnen de termijn vastgesteld voor het indienen van haar jaarlijkse aangifte. In geval van toepassing van deze bepaling zullen de aldus van roerende voorheffing vrijgestelde inkomsten geen aanleiding geven tot toepassing van artikel 169, 2° en 3°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, wanneer zij opnieuw worden uitgekeerd aan de aandeelhouders van de vennootschap die verblijfhouder van België is.

Deze bepaling is niet van toepassing op een vennootschap die verblijfhouder van België is en gekozen heeft dat haar winsten in de personen-belasting worden belast.

Gegeven te Brussel, op 14 mei 1971.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. HARMEL.

De Minister van Buitenlandse Handel,

H. FAYAT.

De Minister van Financiën,

J.-Ch. SNOY et d'OPPUERS.

10

Convention entre la Belgique et l'Espagne en vue d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune

Sa Majesté le Roi des Belges
et

Son Excellence le Chef de l'Etat espagnol,

Désireux d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, ont décidé de conclure une convention et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir :

Sa Majesté le Roi des Belges :

Son Excellence Monsieur Pierre Harmel, Ministre des Affaires étrangères;

Son Excellence le Chef de l'Etat espagnol :

Son Excellence Monsieur Jaime Alba Delibes, Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire d'Espagne à Bruxelles,

Lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs, reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

I. — Champ d'application de la convention

Article 1

Personnes visées

La présente Convention s'applique aux personnes qui sont des résidents d'un Etat contractant ou de chacun des deux Etats.

Article 2

Impôts visés

§ 1. La présente Convention s'applique aux impôts sur le revenu et sur la fortune perçus pour le compte de chacun des Etats contractants, de ses subdivisions politiques et de ses collectivités locales, quel que soit le système de perception.

§ 2. Sont considérés comme impôts sur le revenu et sur la fortune les impôts perçus sur le revenu total, sur la fortune totale ou sur des éléments du revenu ou de la fortune, y compris les impôts sur les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers ou immobiliers, les impôts sur le montant des salaires payés par les entreprises (à l'exclusion des cotisations de sécurité sociale) ainsi que les impôts sur les plus-values.

§ 3. Les impôts actuels auxquels s'applique la Convention sont notamment :

1° En ce qui concerne la Belgique :

- a) l'impôt des personnes physiques;
- b) l'impôt des sociétés;
- c) l'impôt des personnes morales;
- d) l'impôt des non-résidents,

y compris les précomptes et les compléments de précomptes, les centimes additionnels auxdits impôts et précomptes ainsi que la taxe communale additionnelle à l'impôt des personnes physiques.

2° En ce qui concerne l'Espagne :

- a) l'impôt général sur le revenu des personnes physiques;
- b) l'impôt général sur les revenus des sociétés et autres personnes morales, y compris la charge spéciale établie par l'Article 104 de la Loi n° 41/1964 du 11 juin 1964;
- c) les précomptes suivants : la contribution foncière agricole, la contribution foncière urbaine, l'impôt sur les revenus du travail personnel, l'impôt sur les revenus du capital et l'impôt sur les activités et bénéfices commerciaux et industriels;

Overeenkomst tussen België en Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen.

Zijne Majesteit de Koning der Belgen
en

Zijne Excellentie het Hoofd van de Spaanse Staat,

Wensende dubbele belasting te vermijden en sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen te regelen, hebben besloten een overeenkomst te sluiten en hebben te dien einde tot hun Gevolmachtigden benoemd, te weten :

Zijne Majesteit de Koning der Belgen :

Zijne Excellentie de heer Pierre Harmel, Minister van Buitenlandse Zaken;

Zijne excellentie het Hoofd van de Spaanse Staat :

Zijne Excellentie de Heer Jaime Alba Delibes, Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Spanje te Brussel,

Die, na hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten te hebben uitgewisseld, als volgt zijn overeengekomen :

I. — Reikwijdte van de overeenkomst

Artikel 1

Personen op wie de overeenkomst van toepassing is

Deze Overeenkomst is van toepassing op personen die verblijhouder zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten.

Artikel 2

Belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is

§ 1. Deze Overeenkomst is van toepassing op belastingen naar het inkomen en naar het vermogen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van elk van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan.

§ 2. Als belastingen naar het inkomen en naar het vermogen worden beschouwd alle belastingen die worden geheven naar het gehele inkomen, naar het gehele vermogen, of naar bestanddelen van het inkomen of van het vermogen daaronder begrepen belastingen naar voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende of onroerende goederen, belastingen naar het bedrag van de door ondernemingen betaalde lonen of salarissen (met uitsluiting van de bijdragen voor maatschappelijke zekerheid), alsmede belastingen naar waardevermeerdering.

§ 3. De bestaande belastingen, waarop de Overeenkomst van toepassing is, zijn met name :

1° met betrekking tot België :

- a) de personenbelasting;
- b) de vennootschapsbelasting;
- c) de rechtspersonenbelasting;
- d) de belasting der niet-verblijfhouders,

met inbegrip van de voorheffingen en aanvullende voorheffingen, de opcentiemen op de hierboven vermelde belastingen en voorheffingen, alsmede de aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting.

2° met betrekking tot Spanje :

- a) de algemene belasting op het inkomen van natuurlijke personen;
- b) de algemene belasting op de inkomsten van vennootschappen en andere rechtspersonen, met inbegrip van de bij Artikel 104 van de Wet nr. 41/1964 van 11 juni 1964 ingevoerde bijzondere heffing;

c) de volgende voorheffingen : de grondbelasting op landelijke eigendommen, de grondbelasting op eigendommen in steden, de belasting op inkomsten van persoonlijke arbeid, de belasting op inkomsten van kapitaal en de belasting op de verrichtingen en winsten op het gebied van handel en nijverheid;

d) dans les territoires du Sahara et d'Ifni, les impôts sur les revenus (du travail et du patrimoine) et les impôts sur les bénéfices des entreprises;

e) pour les entreprises régies par la loi du 26 décembre 1958, qui se livrent à la recherche et à l'exploitation des hydrocarbures, outre les autres impôts énumérés au présent article, la redevance sur la superficie, l'impôt sur le produit brut et l'impôt spécial sur les bénéfices desdites sociétés;

f) les impôts locaux sur le revenu ou la fortune ainsi que sur les plus-values.

§ 4. La convention s'appliquera aussi aux impôts futurs de nature identique ou analogue qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient. Les autorités compétentes des Etats contractants se communiqueront chaque année les modifications apportées à leurs législations fiscales respectives.

II. — Définitions

Article 3

Définitions générales

§ 1. Au sens de la présente Convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente :

1° le terme « Belgique », employé dans un sens géographique désigne le territoire du Royaume de Belgique; le terme « Espagne » employé dans le même sens désigne l'Etat espagnol (savoir l'Espagne péninsulaire, les îles Baléares et les îles Canaries ainsi que les villes et provinces espagnoles d'Afrique);

2° les expressions « un Etat contractant » et « l'autre Etat contractant » désignent, suivant le contexte, la Belgique ou l'Espagne;

3° le terme « personne » comprend les personnes physiques, les sociétés et tous autres groupements de personnes;

4° le terme « société » désigne toute personne morale ou toute autre entité qui est imposable comme telle sur ses revenus dans l'Etat dont elle est un résident;

5° les expressions « entreprises d'un Etat contractant » et « entreprise de l'autre Etat contractant » désignent respectivement une entreprise exploitée par un résident d'un Etat contractant et une entreprise exploitée par un résident de l'autre Etat contractant;

6° l'expression « autorité compétente » désigne :

a) en ce qui concerne la Belgique, l'autorité compétente suivant sa législation nationale et

b) en ce qui concerne l'Espagne, le Ministre des Finances, le Directeur Général des Impôts Directs ou toute autre autorité déléguée par le Ministre.

§ 2. Pour l'application de la convention par un Etat contractant, toute expression qui n'est pas autrement définie a le sens qui lui est attribué par la législation dudit Etat régissant les impôts qui font l'objet de la convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente.

Article 4

Domicile fiscal

§ 1. Au sens de la présente Convention, l'expression « résident d'un Etat contractant » désigne toute personne qui, en vertu de la législation dudit Etat, est assujettie à l'impôt dans cet Etat en raison de son domicile, de sa résidence, de son siège de direction ou de tout autre critère de nature analogue.

§ 2. Lorsque, selon la disposition du paragraphe 1er, une personne physique est considérée comme résidente de chacun des Etats contractants, le cas est résolu d'après les règles suivantes :

a) cette personne est considérée comme résidente de l'Etat contractant où elle dispose d'un foyer d'habitation permanent. Lorsqu'elle dispose d'un foyer d'habitation permanent dans chacun des Etats contractants, elle est considérée comme résidente de l'Etat contractant avec lequel ses liens personnels et économiques sont les plus étroits (centre des intérêts vitaux);

b) si l'Etat contractant où cette personne a le centre de ses intérêts vitaux ne peut pas être déterminé, ou qu'elle ne dispose d'un foyer d'habitation permanent dans aucun des Etats contractants, elle est considérée comme résidente de l'Etat contractant où elle séjourne de façon habituelle;

d) in de grondgebieden Sahara en Ifni, de belastingen op inkomsten (van arbeid en van vermogen) en de belastingen op ondernemingswinsten;

e) voor de ondernemingen die onder de wet van 26 december 1958 vallen en die koolwaterstoffen opsporen en ontginnen, benevens de andere in dit artikel vermelde belastingen, het recht op de oppervlakte, de belasting op de brutovoortbrengst en de bijzondere belasting op de winsten van bovengenoemde vennootschappen;

f) de plaatselijke belastingen op inkomen en vermogen alsmede op waardevermeerdering.

§ 4. De overeenkomst zal ook van toepassing zijn op elke gelijke of in wezen gelijksoortige belasting, die in de toekomst naast of in de plaats van de bestaande belastingen wordt geheven. Elk jaar zullen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten elkaar de wijzigingen die in hun onderscheidene belastingwetten zijn aangebracht, mededelen.

II. — Begripsbepalingen

Artikel 3

Algemene bepalingen

§ 1. In deze Overeenkomst, tenzij het zinsverband anders verstaat :

1° betekent het woord « België », in aardrijkskundig verband gebruikt, het grondgebied van het Koninkrijk België; betekent het woord « Spanje », in hetzelfde verband gebruikt, de Spaanse Staat (te weten het schiereiland Spanje, de Balearen, de Canarische Eilanden en de Spaanse steden en provincies van Afrika),

2° betekenen de uitdrukkingen « een overeenkomstsluitende Staat » en « de andere overeenkomstsluitende Staat », België of Spanje, al naar het zinsverband vereist;

3° omvat het woord « persoon » elke natuurlijke persoon, elke vennootschap en elke andere vereniging van personen;

4° betekent het woord « vennootschap » elke rechtspersoon of elk ander lichaam dat als zodanig in de Staat waarvan het een verblijfhouder is, belastbaar is ter zake van zijn inkomen;

5° betekenen de uitdrukkingen « onderneming van een overeenkomstsluitende Staat » en « onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat », onderscheidenlijk een onderneming gedreven door een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat en een onderneming gedreven door een verblijfhouder van de andere overeenkomstsluitende Staat;

6° betekent de uitdrukking « bevoegde autoriteit » :

a) in België, de autoriteit die volgens de nationale wetgeving bevoegd is en

b) in Spanje, de Minister van Financiën, de Directeur-generaal der directe belastingen of elke andere door de Minister gedelegeerde overheid.

§ 2. Voor de toepassing van de overeenkomst door een overeenkomstsluitende Staat heeft, tenzij het zinsverband anders vereist, elke niet anders omschreven uitdrukking de betekenis welke die uitdrukking heeft volgens de wetgeving van die Staat met betrekking tot de belastingen die het onderwerp van de overeenkomst uitmaken.

Artikel 4

Fiscale woonplaats

§ 1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking « verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat » iedere persoon die, ingevolge de wetgeving van die Staat, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere soortgelijke omstandigheid.

§ 2. Indien een natuurlijke persoon ingevolge de bepaling van paragraaf 1 verblijfhouder van beide overeenkomstsluitende Staten is, gelden de volgende regels :

a) hij wordt geacht verblijfhouder te zijn van de overeenkomstsluitende Staat waarin hij een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft. Indien hij in beide overeenkomstsluitende Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht verblijfhouder te zijn van de overeenkomstsluitende Staat waarmee zijn persoonlijke en economische betrekkingen het nauwste zijn (middelpunt van de levensbelangen);

b) indien niet kan worden bepaald in welke overeenkomstsluitende Staat hij het middelpunt van zijn levensbelangen heeft, of indien hij in geen van de overeenkomstsluitende Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht verblijfhouder te zijn van de overeenkomstsluitende Staat waarin hij gewoonlijk verblijft;

c) si cette personne séjourne de façon habituelle dans chacun des Etats contractants ou qu'elle ne séjourne de façon habituelle dans aucun d'eux, elle est considérée comme résidente de l'Etat contractant dont elle possède la nationalité;

d) si cette personne possède la nationalité de chacun des Etats contractants ou qu'elle ne possède la nationalité d'aucun d'eux, les autorités compétentes des Etats contractants tranchent la question d'un commun accord.

§ 3. Lorsque, selon la disposition du paragraphe 1er, une personne autre qu'une personne physique est considérée comme résidente de chacun des Etats contractants, elle est réputée résidente de l'Etat contractant où se trouve son siège de direction effective.

Article 5 Etablissement stable

§ 1. Au sens de la présente Convention, l'expression « établissement stable » désigne une installation fixe d'affaires où l'entreprise exerce tout ou partie de son activité.

§ 2. L'expression « établissement stable » comprend notamment :

- a) un siège de direction;
- b) une succursale;
- c) un bureau;
- d) une usine;
- e) un atelier;
- f) une mine, une carrière ou tout autre lieu d'exploitation de ressources naturelles;
- g) un chantier de construction ou de montage dont la durée dépasse douze mois.

§ 3. On ne considère pas qu'il y a établissement stable si :

- a) il est fait usage d'installations aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison de marchandises appartenant à l'entreprise;
- b) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison;

- c) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de transformation par une autre entreprise;

- d) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'acheter des marchandises ou de réunir des informations pour l'entreprise;

- e) une installation fixe d'affaires est utilisée, pour l'entreprise, aux seules fins de publicité, de fourniture d'informations, de recherches scientifiques ou d'activités analogues qui ont un caractère préparatoire ou auxiliaire.

§ 4. Une personne — autre qu'un agent jouissant d'un statut indépendant visé au paragraphe 5 — qui agit dans un Etat contractant pour le compte d'une entreprise de l'autre Etat contractant, est considérée comme constituant un établissement stable de l'entreprise dans le premier Etat, si elle dispose dans cet Etat de pouvoirs qu'elle y exerce habituellement, lui permettant de conclure des contrats au nom de l'entreprise, à moins que l'activité de cette personne ne soit limitée à l'achat de marchandises pour l'entreprise.

§ 5. On ne considère pas qu'une entreprise d'un Etat contractant a un établissement stable dans l'autre Etat contractant du seul fait qu'elle y exerce son activité par l'entremise d'un courtier, d'un commissionnaire général ou de tout autre intermédiaire jouissant d'un statut indépendant, à condition que ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leur activité.

L'intermédiaire qui agit pour le compte d'une entreprise d'assurances et qui conclut habituellement des contrats au nom de l'entreprise n'est pas considéré comme visé à cette disposition.

§ 6. Le fait qu'une société résidente d'un Etat contractant contrôle une société qui est un résident de l'autre Etat contractant ou qui y exerce son activité (que ce soit par l'intermédiaire d'un établissement stable ou non) ne suffit pas, en lui-même, à faire de l'une quelconque de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

II. — Imposition des revenus

Article 6 Revenus de biens immobiliers

§ 1. Les revenus provenant de biens immobiliers sont imposables dans l'Etat contractant où ces biens sont situés.

c) indien hij in beide overeenkomstsluitende Staten of in geen van beide gewoonlijk verblijft, wordt hij geacht verblijfhouder te zijn van de overeenkomstsluitende Staat waarvan hij onderdaan is;

d) indien hij onderdaan is van beide overeenkomstsluitende Staten of van geen van beide, zullen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming regelen.

§ 3. Indien een andere dan een natuurlijke persoon ingevolge de bepaling van paragraaf 1 verblijfhouder van beide overeenkomstsluitende Staten is, wordt hij geacht verblijfhouder te zijn van de overeenkomstsluitende Staat waarin de plaats van zijn werkelijke leiding is gelegen.

Artikel 5 Vaste inrichting

§ 1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking « vaste inrichting » een vaste bedrijfsinrichting waarin de onderneming haar werkzaamheden geheel of gedeeltelijk uitoefent.

§ 2. De uitdrukking « vaste inrichting » omvat in het bijzonder :

- a) een plaats waar leiding wordt gegeven;
- b) een filiaal;
- c) een kantoor;
- d) een fabriek;
- e) een werkplaats;
- f) een mijn, een steengroeve of enige andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden geëxploiteerd;
- g) de uitvoering van een bouwwerk of van constructiewerkzaamheden waarvan de duur twaalf maanden overschrijdt.

§ 3. Een vaste inrichting wordt niet aanwezig geacht indien :

- a) gebruik wordt gemaakt van inrichtingen, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering van aan de onderneming toebehorende goederen;

- b) een aan de onderneming toebehorende goederenvoorraad wordt aangehouden, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering;

- c) een aan de onderneming toebehorende goederenvoorraad wordt aangehouden, uitsluitend voor de bewerking of verwerking door een andere onderneming;

- d) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om voor de onderneming goederen aan te kopen of inlichtingen in te winnen;

- e) een vaste bedrijfsinrichting ten behoeve van de onderneming wordt aangehouden, uitsluitend voor reclamedoelinden, voor het geven van inlichtingen, voor wetenschappelijk onderzoek of voor soortgelijke werkzaamheden die van voorbereidende aard zijn of het karakter van hulpwerkzaamheden hebben.

§ 4. Een persoon — niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger in de zin van paragraaf 5 — die in een overeenkomstsluitende Staat voor een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat werkzaam is, wordt als een in de eerstbedoelde Staat aanwezige vaste inrichting van de onderneming beschouwd, indien hij in die Staat een machtiging bezit om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht aldaar gewoonlijk uitoefent, tenzij zijn werkzaamheden beperkt blijven tot de aankoop van goederen voor de onderneming.

§ 5. Een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat wordt niet geacht een vaste inrichting in de andere overeenkomstsluitende Staat te bezitten op grond van de enkele omstandigheid dat zij aldaar zaken doet door middel van een makelaar, een algemeen commissionair of enige andere onafhankelijke vertegenwoordiger, op voorwaarde dat deze personen in de normale uitoefening van hun bedrijf handelen.

De vertegenwoordiger, die voor rekening van een verzekeringsonderneming handelt en gewoonlijk namens de onderneming overeenkomsten afsluit, wordt niet geacht onder deze bepaling te vallen.

§ 6. De enkele omstandigheid dat een vennootschap die verblijfhouder is van een overeenkomstsluitende Staat een vennootschap beheerst die verblijfhouder is van de andere overeenkomstsluitende Staat of die in die andere Staat zaken doet (hetzij met behulp van een vaste inrichting hetzij op andere wijze), stempelt een van beide vennootschappen niet tot een vaste inrichting van de andere.

III. — Belastingheffing naar het inkomen Artikel 6

Inkomsten uit onroerende goederen

§ 1. Inkomsten uit onroerende goederen zijn belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarin de goederen zijn gelegen.

§ 2. L'expression « biens immobiliers » est définie conformément au droit de l'Etat contractant où les biens considérés sont situés. L'expression englobe en tous cas les accessoires, le cheptel mort ou vif des exploitations agricoles et forestières, les droits auxquels s'appliquent les dispositions du droit privé concernant la propriété foncière, l'usufruit des biens immobiliers, et les droits à des redevances variables ou fixes pour l'exploitation ou la concession de l'exploitation de gisements minéraux, sources et autres richesses du sol. Les créances garanties par hypothèques sur les biens susvisés ainsi que les navires, bateaux et aéronefs ne sont pas considérés comme des biens immobiliers.

§ 3. La disposition du paragraphe 1er s'applique aux revenus provenant de l'exploitation ou de la jouissance directes, de la location ou de l'affermage, ainsi que de toute autre forme d'exploitation de biens immobiliers.

§ 4. Les dispositions des paragraphes 1er et 3 s'appliquent également aux revenus provenant des biens immobiliers d'une entreprise ainsi qu'aux revenus des biens immobiliers servant à l'exercice d'une profession libérale.

Article 7

Bénéfices des entreprises

§ 1. Les bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'entreprise n'exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé. Si l'entreprise exerce son activité d'une telle façon, les bénéfices de l'entreprise sont imposables dans l'autre Etat, mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables audit établissement stable.

§ 2. Sans préjudice de l'application du paragraphe 3, lorsqu'une entreprise d'un Etat contractant exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, il est imputé, dans chaque Etat contractant, à cet établissement stable les bénéfices qu'il aurait pu réaliser s'il avait constitué une entreprise distincte et séparée exerçant des activités identiques ou analogues dans des conditions identiques ou analogues et agissant en toute indépendance.

§ 3. Dans le calcul des bénéfices d'un établissement stable, sont admises en déduction les dépenses exposées aux fins poursuivies par cet établissement stable, y compris les dépenses de direction et les frais généraux d'administration ainsi exposés, soit dans l'Etat où est situé cet établissement stable, soit ailleurs.

§ 4. A défaut de comptabilité suffisante permettant de déterminer le montant des bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant, qui est imputable à son établissement stable situé dans l'autre Etat, l'impôt peut être établi dans cet autre Etat conformément à sa propre législation. La méthode appliquée doit cependant être telle que le résultat obtenu soit conforme aux principes énoncés dans le présent article.

§ 5. Aucun bénéfice n'est imputé à un établissement stable du fait que cet établissement stable a simplement acheté des marchandises pour l'entreprise.

§ 6. Lorsque les bénéfices d'une entreprise comprennent des éléments de revenu traités séparément dans d'autres articles de cette convention, les dispositions du présent article ne font pas obstacle à l'application des dispositions de ces autres articles pour la taxation de ces éléments de revenu.

Article 8

Navigation maritime ou aérienne

§ 1. Par dérogation à l'article 7, paragraphes 1 à 5, les bénéfices provenant de l'exploitation en trafic international de navires ou d'aéronefs ne sont imposables que dans l'Etat contractant où est situé le siège de la direction effective de l'entreprise.

§ 2. Si le siège de la direction effective d'une entreprise de navigation maritime en trafic international est à bord d'un navire, ce siège est réputé situé dans l'Etat contractant où se trouve le port d'attache de ce navire ou, à défaut de port d'attache, dans l'Etat contractant dont l'exploitant du navire est un résident.

§ 3. La disposition du paragraphe 1er s'applique également aux bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant qui participe à un pool, à une exploitation en commun ou à un organisme international d'exploitation de la navigation maritime ou aérienne.

§ 2. De l'expression « onroerende goederen » heeft de betekenis die daaraan wordt toegekend door het recht van de overeenkomstsluitende Staat waarin de desbetreffende goederen zijn gelegen. De uitdrukking omvat in ieder geval de goederen die bij de onroerende goederen behoren, levende en dode have van landbouw- en bosbedrijven, rechten waarop de bepalingen van het privaatrecht betreffende de grondeigendom van toepassing zijn, vruchtgebruik van onroerende goederen en rechten op veranderlijke of vaste vergoedingen ter zake van de exploitatie, of het recht tot exploitatie van minerale aardlagen, bronnen en andere bodemrijdommen. Schuldvorderingen verzekerd door hypotheek op de bovengenoemde goederen, evenals schepen en luchtvaartuigen, worden niet als onroerende goederen beschouwd.

§ 3. De bepaling van paragraaf 1 is van toepassing op inkomsten verkregen uit de rechtstreekse exploitatie of het rechtstreeks genot, uit de verhuring of verpachting, of uit elke andere vorm van exploitatie van onroerende goederen.

§ 4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 3 zijn ook van toepassing op inkomsten uit onroerende goederen van een onderneming en op inkomsten uit onroerende goederen gebezigd voor de uitoefening van een vrij beroep.

Artikel 7

Winsten van ondernemingen

§ 1. Winsten van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij de onderneming in de andere overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting. Indien de onderneming aldus haar bedrijf uitoefent, zijn de winsten van de onderneming in de andere Staat belastbaar, maar slechts voor zover zij aan die vaste inrichting kunnen worden toegerekend.

§ 2. Onverminderd de toepassing van paragraaf 3 worden, indien een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting, in elke overeenkomstsluitende Staat aan die vaste inrichting de winsten toegerekend die zij zou kunnen behalen indien zij een onafhankelijke en zelfstandige onderneming zou zijn, die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden zou uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden en die geheel onafhankelijk zou handelen.

§ 3. Bij het bepalen van de winsten van een vaste inrichting worden als aftrek toegelaten kosten die zijn gemaakt ten behoeve van die vaste inrichting, daaronder begrepen kosten van leiding en algemene beheerskosten, aldus gemaakt hetzij in de Staat waarin de vaste inrichting is gevestigd, hetzij elders.

§ 4. Bij gebrek aan een voldoende boekhouding die het mogelijk maakt het bedrag van de winsten te bepalen van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat, dat aan haar vaste inrichting in de andere Staat kan worden toegerekend mag de belasting in die andere Staat worden gevestigd overeenkomstig zijn eigen wetgeving. De gevolgde methode moet echter zodanig zijn dat het resultaat in overeenstemming is met de in dit artikel neergelegde beginselen.

§ 5. Geen winsten worden aan een vaste inrichting toegerekend enkel op grond van aankoop door die vaste inrichting van goederen voor de onderneming.

§ 6. Indien in de winsten inkomstenbestanddelen zijn begrepen die afzonderlijk in andere artikelen van deze overeenkomst worden behandeld, beletten de bepalingen van dit artikel geenszins de toepassing van die andere artikelen voor de belastingheffing van de inkomstenbestanddelen.

Artikel 8

Zee- en luchtscheepvaartondernemingen

§ 1. In afwijking van artikel 7, paragrafen 1 tot 5, zijn winsten uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarin de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

§ 2. Indien de plaats van de werkelijke leiding van een zeescheepvaartonderneming in internationaal verkeer zich aan boord van een schip bevindt, wordt deze plaats geacht te zijn gelegen in de overeenkomstsluitende Staat waarin de thuishaven van het schip is gelegen of, indien er geen thuishaven is, in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de exploitant van het schip verblijfhouder is.

§ 3. De bepaling van paragraaf 1 is mede van toepassing op de winsten van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat, die deelneemt aan een pool, een gemeenschappelijk bedrijf of een internationaal bedrijfslichaam voor zee- en luchtscheepvaart.

Article 9

Entreprises interdépendantes

Lorsque :

une entreprise d'un Etat contractant participe directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au financement d'une entreprise de l'autre Etat contractant,

ou que les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au financement d'une entreprise d'un Etat contractant et d'une entreprise de l'autre Etat contractant,

et que, dans l'un et l'autre cas, les deux entreprises sont, dans leurs relations commerciales ou financières, liées par des conditions acceptées ou imposées, qui diffèrent de celles qui seraient conclues entre des entreprises indépendantes, les bénéfices qui, sans ces conditions, auraient été obtenus par l'une des entreprises mais n'ont pu l'être en fait à cause de ces conditions, peuvent être inclus dans les bénéfices de cette entreprise et imposés en conséquence.

Article 10

Dividendes

§ 1. Les dividendes attribués par une société résidente d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Toutefois, ces dividendes peuvent être imposés dans l'Etat contractant dont la société qui attribue les dividendes est un résident et selon la législation de cet Etat, mais l'impôt ainsi établi ne peut excéder 15 p.c. du montant brut desdits dividendes.

Les dispositions du présent paragraphe ne limitent pas l'imposition de la société sur les bénéfices qui servent au paiement des dividendes.

§ 3. Le terme « dividendes » employé dans le présent article désigne les revenus provenant d'actions, actions ou bons de jouissance, parts de mine, parts de fondateur ou autres parts bénéficiaires à l'exception des créances, ainsi que les revenus d'autres parts sociales soumis au même régime que les revenus d'actions par la législation fiscale de l'Etat dont la société distributrice est un résident.

Ce terme désigne également les revenus — même attribués sous la forme d'intérêts — imposables au titre de revenus de capitaux investis par les associés dans les sociétés autres que les sociétés par actions, résidentes de la Belgique.

§ 4. Les dispositions des paragraphes 1er et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire des dividendes, résident d'un Etat contractant, a dans l'autre Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, un établissement stable auquel se rattache effectivement la participation génératrice des dividendes. Dans ce cas, les dividendes sont imposables dans cet autre Etat conformément à sa législation.

§ 5. Lorsqu'une société résidente d'un Etat contractant tire des bénéfices ou des revenus de l'autre Etat contractant, cet autre Etat ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes attribués en dehors de son territoire par cette société aux personnes qui ne sont pas des résidents de cet autre Etat, ni prélever aucun impôt au titre d'imposition complémentaire des bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes distribués ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus provenant de cet autre Etat; cette disposition n'empêche pas cet autre Etat d'imposer les dividendes afférents à une participation qui se rattache effectivement à un établissement stable exploité dans cet autre Etat par un résident du premier Etat.

Article 11

Intérêts

§ 1. Les intérêts provenant d'un Etat contractant et attribués à un résident de l'autre Etat contractant son imposables dans ce autre Etat.

§ 2. Toutefois, ces intérêts peuvent être imposés dans l'Etat contractant d'où ils proviennent et selon la législation de cet Etat, mais l'impôt ainsi établi ne peut excéder 15 p.c. de leur montant.

§ 3. Le terme « intérêts » employé dans le présent article désigne les revenus des fonds publics, des obligations d'emprunts, assorties ou non de garanties hypothécaires ou d'une

Artikel 9

Onderling afhankelijke ondernemingen

Indien :

een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat onmiddellijk of middellijk deelneemt aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel aan de financiering van een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat, of

dezelfde personen onmiddellijk of middellijk deelnemen aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel aan de financiering van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat en van een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat,

en in het ene of in het andere geval tussen de twee ondernemingen in hun handels- of financiële betrekkingen, voorwaarden zijn aanvaard of opgelegd die afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke ondernemingen, mogen winsten, welke zonder deze voorwaarden door een van de ondernemingen zouden zijn behaald maar ten gevolge van die voorwaarden niet zijn behaald, worden begrepen in de winsten van die onderneming en dienovereenkomstig worden belast.

Artikel 10

Dividenden

§ 1. Dividenden toegekend door een vennootschap die verblijfhouder is van een overeenkomstsluitende Staat aan een verblijfhouder van de andere overeenkomstsluitende Staat, zijn in die andere Staat belastbaar.

§ 2. Die dividendden mogen echter in de overeenkomstsluitende Staat, waarvan de vennootschap die de dividendden toekent verblijfhouder is, overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar de aldus geheven belasting mag niet hoger zijn dan 15 t.h. van het brutobedrag van die dividendden.

De bepalingen van deze paragraaf laten onverlet de belastingheffing van de vennootschap ter zake van de winsten waaruit de dividendden worden betaald.

§ 3. Het woord « dividendden » betekent in dit artikel inkomsten uit aandelen, genotsaandelen of rechten, mijn aandelen, oprichtersaandelen of andere winstaandelen met uitzondering van schuldvorderingen, alsmede inkomsten van andere maatschappelijke delen, die volgens de belastingwetgeving van de Staat, waarvan de uitkerende vennootschap verblijfhouder is, op dezelfde wijze als inkomsten van aandelen worden belast.

Dit woord omvat eveneens inkomsten — zelfs toegekend in de vorm van interesten — die belastbaar zijn als inkomsten van belegde kapitalen van vennoten in andere vennootschappen dan op aandelen, die verblijfhouder van België zijn.

§ 4. De bepalingen van paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing indien de genietter van de dividendden, verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap die de dividendden toekent verblijfhouder is, een vaste inrichting heeft waarmee de deelneming die de dividendden oplevert wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval zijn de dividendden in die andere Staat belastbaar volgens de wetgeving van die Staat.

§ 5. Indien een vennootschap, die verblijfhouder is van een overeenkomstsluitende Staat, winsten of inkomsten verkrijgt uit de andere overeenkomstsluitende Staat, mag die andere Staat geen belasting heffen van de dividendden, door die vennootschap buiten die andere Staat toegekend aan personen die geen verblijfhouder van die andere Staat zijn, noch de niet uitgedeelde winst van de vennootschap onderwerpen aan een bijkomende belasting, zelfs indien de uitgekeerde dividendden of de niet uitgedeelde winst geheel of gedeeltelijk bestaan uit winst of inkomsten die uit de andere Staat afkomstig zijn; deze bepaling belet die andere Staat niet de dividendden te belasten die verband houden met een deelneming die wezenlijk verbonden is aan een in die andere Staat door een verblijfhouder van de eerstbedoelde Staat aangehouden vaste inrichting.

Artikel 11

Interest

§ 1. Interest afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en toegekend aan een verblijfhouder van de andere overeenkomstsluitende Staat is in die andere Staat belastbaar.

§ 2. Die interest mag echter in de overeenkomstsluitende Staat waaruit hij herkomstig is, volgens de wetgeving van die Staat worden belast, maar de aldus geheven belasting mag niet hoger zijn dan 15 t.h. van het bedrag van de interest.

§ 3. Het woord « interest » betekent in dit artikel inkomsten van overheidsfondsen, van leningobligaties met of zonder hypothecaire waarborg of recht van deelneming in de winsten en,

clause de participation aux bénéfices et, sous réserve du paragraphe 4, des créances ou dépôts de toute nature, ainsi que les lots d'emprunts et tous autres produits soumis au même régime que les revenus de sommes prêtées ou déposées par la législation fiscale de l'Etat d'où proviennent les revenus.

§ 4. Le présent article ne s'applique pas :

- a) aux intérêts assimilés à des dividendes par l'article 10, paragraphe 3, alinéa 2;
- b) aux intérêts de créances commerciales — y compris celles qui sont représentées par des effets de commerce — résultant du paiement à terme de fournitures de marchandises, produits ou services par une entreprise d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant;
- c) aux intérêts de comptes courants ou d'avances nominatives entre des entreprises bancaires des deux Etats contractants.

Les intérêts visés aux b) et c) qui précèdent sont soumis au régime prévu à l'article 7.

§ 5. Les dispositions des paragraphes 1er et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire des intérêts, résident d'un Etat contractant, a dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les intérêts un établissement stable auquel se rattache effectivement la créance ou le dépôt générateur des intérêts. Dans ce cas, les intérêts sont imposables dans cet autre Etat conformément à sa législation.

§ 6. Les intérêts sont considérés comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est cet Etat lui-même, une subdivision politique, une collectivité locale ou un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des intérêts, qu'il soit ou non résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable pour lequel l'emprunt générateur des intérêts a été contracté et qui supporte comme telle la charge de ceux-ci, ces intérêts sont réputés provenir de l'Etat contractant où est situé l'établissement stable.

§ 7. Si, par suite de relations spéciales existant entre le débiteur et le créancier ou déposant ou que l'un et l'autre entretiennent avec des tierces personnes, le montant des intérêts, compte tenu de la créance ou du dépôt pour lequel ils sont attribués, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le créancier ou déposant en l'absence de pareilles relations, la limitation de taux prévue au paragraphe 2 ne s'applique qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des intérêts est imposable, conformément à sa législation, dans l'Etat contractant d'où proviennent les intérêts.

Article 12

Redevances.

§ 1. Les redevances provenant d'un Etat contractant et attribuées à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Toutefois, ces redevances peuvent être imposées dans l'Etat contractant d'où elles proviennent et selon la législation de cet Etat, mais l'impôt ainsi établi ne peut excéder 5 p.c. de leur montant brut.

§ 3. Le terme « redevances » employé dans le présent article désigne les rémunérations de toute nature payées pour l'usage ou la concession de l'usage d'un droit d'auteur sur une œuvre littéraire, artistique ou scientifique, y compris les films cinématographiques, d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin ou d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secrets, ainsi que pour l'usage ou la concession de l'usage d'un équipement industriel, commercial ou scientifique ne constituant pas un bien immobilier visé à l'article 6 et pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique.

§ 4. Les dispositions des paragraphes 1er et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire des redevances, résident d'un Etat contractant, a dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les redevances un établissement stable auquel se rattache effectivement le droit ou le bien générateur des redevances. Dans ce cas, les redevances sont imposables dans cet autre Etat conformément à sa législation.

onder voorbehoud van paragraaf 4, van schuldvorderingen of deposito's van allerlei aard, alsmede loten van leningen en alle andere opbrengsten die volgens de belastingwetgeving van de Staat waaruit de inkomsten herkomstig zijn, op dezelfde wijze worden belast als inkomsten van geleende of gedeponeerde gelden.

§ 4. Dit artikel is niet van toepassing op :

- a) interest die met dividenden wordt gelijkgesteld volgens artikel 10, paragraaf 3, lid 2;
- b) interest van handelsschuldvorderingen — met inbegrip van vorderingen vertegenwoordigd door handelspapier — wegens termijnbetaling van leveringen van koopwaar, goederen of diensten door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat aan een verblijfhouder van de andere overeenkomstsluitende Staat;
- c) interest van rekeningen-courant of van voorschotten op naam tussen bankondernemingen van beide overeenkomstsluitende Staten.

De in b en c hierboven bedoelde interest is onderworpen aan de regeling van artikel 7.

§ 5. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing, indien de genietende van de interest, verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest herkomstig is, een vaste inrichting heeft waarmede de schuldvordering of het deposito, die de interest opleveren, wezenlijk zijn verbonden. In een zodanig geval is de interest in die andere Staat belastbaar volgens de wetgeving van die Staat.

§ 6. Interest wordt geacht uit een overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn als de schuldenaar die Staat zelf is, een staatkundig onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan, of een verblijfhouder van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de interest, ongeacht of hij verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting heeft ten behoeve waarvan de lening die de interest voortbrengt werd aangegaan en die de last van die interest als zodanig draagt, wordt die interest geacht herkomstig te zijn uit de overeenkomstsluitende Staat waarin de vaste inrichting is gelegen.

§ 7. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de schuldeiser of deponant of tussen hen beiden en derden, het bedrag van de interest, gelet op de schuldvordering of het deposito waarvoor hij toegekend is, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de schuldeiser of deponant zou zijn overeengekomen, is de tariefbeperking volgens paragraaf 2 slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een zodanig geval is het daarboven uitgaande deel van de interest in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is belastbaar volgens de wetgeving van die Staat.

Artikel 12

Royalty's

§ 1. Royalty's afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en toegekend aan een verblijfhouder van de andere overeenkomstsluitende Staat zijn in die andere Staat belastbaar.

§ 2. Die royalty's mogen echter in de overeenkomstsluitende Staat waaruit zij herkomstig zijn, volgens de wetgeving van die Staat worden belast, maar de aldus geheven belasting mag niet hoger zijn dan 5 t.h. van het brutobedrag van de royalty's.

§ 3. Het woord « royalty's » betekent in dit artikel betalingen van elke aard als vergoeding voor het gebruik of voor het recht van gebruik van een auteursrecht op een werk op het gebied van letterkunde, kunst of wetenschap, films daaronder begrepen, van een octrooi, van een fabrieks- of handelsmerk, van een ontwerp of model, van een plan, van een geheim recept of werkwijze, dan wel voor het gebruik of voor het recht van gebruik van een nijverheids-, handels- of wetenschappelijke uitrusting die geen onroerend goed is als bedoeld in artikel 6, of voor inlichtingen omtrent ervaringen op het gebied van nijverheid, handel of wetenschap.

§ 4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing, indien de genietende van de royalty's, verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's herkomstig zijn, een vaste inrichting heeft waarmede het recht of het goed, die de royalty's opleveren, wezenlijk zijn verbonden. In een zodanig geval zijn de royalty's in die andere Staat belastbaar volgens de wetgeving van die Staat.

§ 5. Les redevances sont considérées comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est cet Etat lui-même, une subdivision politique, une collectivité locale ou un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des redevances, qu'il soit ou non résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable pour lequel le contrat donnant lieu au paiement des redevances a été conclu et qui supporte comme telle la charge de celles-ci, ces redevances sont réputées provenir de l'Etat contractant où est situé l'établissement stable.

§ 6. Si, par suite de relations spéciales existant entre le débiteur et le créancier ou que l'un et l'autre entretiennent avec des tierces personnes, le montant des redevances, compte tenu de la prestation pour laquelle elles sont attribuées, excède le montant normal dont seraient convenus le débiteur et le créancier en l'absence de pareilles relations, la limitation de taux prévue au paragraphe 2 ne s'applique qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des redevances est imposable, conformément à sa législation, dans l'Etat contractant d'où proviennent les redevances.

Article 13

Gains en capital

§ 1. Les gains provenant de l'aliénation des biens immobiliers, tels qu'ils sont définis à l'article 6, paragraphe 2, sont imposables dans l'Etat contractant où ces biens sont situés.

§ 2. Les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers faisant partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant, ou de biens mobiliers constitutifs d'une base fixe dont un résident d'un Etat contractant dispose dans l'autre Etat contractant pour l'exercice d'une profession libérale, y compris de tels gains provenant de l'aliénation globale de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise) ou de cette base fixe, sont imposables dans cet autre Etat. Les règles prévues à l'article 7, paragraphes 2 et 3, s'appliquent à la détermination du montant de ces gains.

Toutefois, les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers visés à l'article 22, paragraphe 3, ne sont imposables que dans l'Etat contractant où ces biens eux-mêmes sont imposables en vertu dudit article.

§ 3. Les gains provenant de l'aliénation de tous autres biens, y compris une participation — ne faisant pas partie de l'actif d'un établissement stable visé au paragraphe 2, alinéa 1er — dans une société par actions, ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont le cédant est un résident.

Article 14

Professions libérales

§ 1. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire d'une profession libérale ou d'autres activités indépendantes de caractère similaire ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que ce résident ne dispose de façon habituelle dans l'autre Etat d'une base fixe pour l'exercice de ses activités. S'il dispose d'une telle base, les revenus sont imposables dans l'autre Etat mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables aux activités exercées à l'intervention de ladite base fixe.

§ 2. L'expression « professions libérales » comprend entre autres les activités indépendantes d'ordre scientifique, littéraire, artistique, éducatif ou pédagogique, ainsi que les activités indépendantes des médecins, avocats, ingénieurs, architectes, dentistes et comptables.

Article 15

Professions dépendantes

§ 1. Sous réserve des dispositions des articles 16, 18, 19, 20 et 21, les salaires, traitements et autres rémunérations similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'emploi ne soit exercé dans l'autre Etat contractant. Si l'emploi y est exercé, les rémunérations reçues à ce titre sont imposables dans cet autre Etat.

§ 5. Royalty's worden geacht uit een overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn als de schuldenaar die Staat zelf is, een staatkundig onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan, of een verblijfhouder van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de royalty's, ongeacht of hij verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting heeft ten behoeve waarvan de overeenkomst welke tot de betaling van de royalty's aanleiding geeft werd aangegaan en die de last van de royalty's als zodanig draagt, worden die royalty's geacht afkomstig te zijn uit de overeenkomstsluitende Staat waarin de vaste inrichting is gelegen.

§ 6. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de genietende of tussen hen beiden en derden, het bedrag van de royalty's, gelet op de prestatie waarvoor zij worden toegekend, hoger is dan het normale bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de genietende zou zijn overeengekomen, is de tariefbeperking volgens paragraaf 2 slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een zodanig geval is het daarboven uitgaande deel van de royalty's in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn belastbaar volgens de wetgeving van die Staat.

Artikel 13

Vermogenswinsten

§ 1. Winsten verkregen uit de vervreemding van onroerende goederen, als omschreven in artikel 6, paragraaf 2, zijn belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarin die goederen zijn gelegen.

§ 2. Winsten verkregen uit de vervreemding van roerende goederen, deel uitmakende van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft, of van roerende goederen behorende tot een vaste basis die een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat voor de uitoefening van een vrij beroep tot zijn beschikking heeft, daaronder begrepen winsten verkregen uit de vervreemding van de vaste inrichting (alleen of te zamen met de gehele onderneming) of van de vaste basis, zijn in die andere Staat belastbaar. De regels van artikel 7, paragrafen 2 en 3, zijn van toepassing bij het bepalen van het bedrag van die winsten.

Winsten verkregen uit de vervreemding van roerende goederen als bedoeld in artikel 22, paragraaf 3, zijn echter slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar die goederen zelf krachtens voormeld artikel belastbaar zijn.

§ 3. Winsten verkregen uit de vervreemding van alle andere goederen, daaronder begrepen een participatie — welke geen deel uitmaakt van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting als bedoeld in paragraaf 2, lid 1 — in een vennootschap op aandelen, zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de vervreemder verblijfhouder is.

Artikel 14

Vrije beroepen

§ 1. Inkomsten verkregen door een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat uit de uitoefening van een vrij beroep of andere zelfstandige werkzaamheden van soortgelijke aard zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij die verblijfhouder in de andere Staat voor het verrichten van zijn werkzaamheden geregeld over een vaste basis beschikt. Indien hij over zulk een vaste basis beschikt, zijn de inkomsten in de andere Staat belastbaar, maar slechts voor zover zij kunnen worden toegerekend aan de werkzaamheden welke met behulp van die vaste basis worden uitgeoefend.

§ 2. De uitdrukking « vrij beroep » omvat onder meer zelfstandige werkzaamheden op het gebied van wetenschap, letterkunde, kunst, opvoeding of onderwijs, alsmede de zelfstandige werkzaamheden van artsen, advocaten, ingenieurs, architecten, tandartsen en accountants.

Artikel 15

Niet zelfstandige beroepen

§ 1. Onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 16, 18, 19, 20 en 21, zijn lonen, salarissen en andere soortgelijke beloningen verkregen door een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat ter zake van een dienstbetrekking slechts in die Staat belastbaar, tenzij de dienstbetrekking in de andere overeenkomstsluitende Staat wordt uitgeoefend. Indien de dienstbetrekking aldaar wordt uitgeoefend, zijn de ter zake daarvan verkregen beloningen in die andere Staat belastbaar.

§ 2. Par dérogation au paragraphe 1er et sous la réserve y mentionnée, les rémunérations qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié non visé au paragraphe 3, exercé dans l'autre Etat contractant, ne sont imposables que dans le premier Etat si :

a) elles rétribuent l'activité exercée dans l'autre Etat pendant une période ou des périodes — y compris la durée des interruptions normales du travail — n'excédant pas au total 183 jours au cours de l'année civile;

b) les rémunérations sont payées par un employeur ou au nom d'un employeur qui n'est pas résident de l'autre Etat; et

c) la charge des rémunérations n'est pas supportée comme telle par un établissement stable ou une base fixe que l'employeur a dans l'autre Etat.

§ 3. Par dérogation au paragraphe 1er, les rémunérations au titre d'un emploi salarié exercé à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international sont considérées comme se rapportant à une activité exercée dans l'Etat contractant où est situé le siège de la direction effective de l'entreprise et sont imposables dans cet Etat.

Article 16

Administrateurs et commissaires de sociétés

§ 1. Les tantièmes, jetons de présence et autres rétributions similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit en sa qualité de membre du conseil d'administration ou de surveillance ou d'un autre organe analogue d'une société par actions, résidente de l'autre Etat contractant, sont imposables dans cet autre Etat. Il en est de même des rémunérations d'un associé commandité d'une société en commandite par actions.

§ 2. Les rémunérations que les personnes visées au paragraphe 1er reçoivent en une autre qualité entrent selon leur nature dans les prévisions de l'article 14 ou de l'article 15.

Article 17

Artistes et sportifs

Nonobstant les dispositions des articles 14 et 15, les revenus que les professionnels du spectacle, tels que les artistes de théâtre, de cinéma, de la radio ou de la télévision et les musiciens, ainsi que les sportifs retirent de leurs activités personnelles en cette qualité sont imposables dans l'Etat contractant où ces activités sont exercées.

Article 18

Pensions

Sous réserve des dispositions de l'article 19, les pensions et autres rémunérations similaires, versées à un résident d'un Etat contractant au titre d'un emploi antérieur, ne sont imposables que dans cet Etat.

Article 19

Rémunérations et pensions publiques

§ 1. Les rémunérations, y compris les pensions, versées par un Etat contractant ou par l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales, soit directement, soit par prélèvement sur des fonds qu'ils ont constitués, à une personne physique, au titre de services rendus à cet Etat ou à l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales, ne sont imposables que dans ledit Etat.

Cette disposition ne s'applique pas lorsque le bénéficiaire de ces revenus possède la nationalité de l'autre Etat contractant sans posséder en même temps la nationalité du premier Etat.

§ 2. Le paragraphe 1er ne s'applique pas aux rémunérations ou pensions versées au titre de services rendus dans le cadre d'une activité commerciale ou industrielle exercée par un Etat contractant ou par une subdivision politique ou une collectivité locale de cet Etat.

Article 20

Professeurs et étudiants

§ 1. Les rémunérations quelconques des professeurs et autres membres du personnel enseignant, résidents d'un Etat contractant, qui séjournent temporairement dans l'autre Etat contractant pour y enseigner ou s'y livrer à des recherches scientifiques, pendant une période n'excédant pas deux ans, dans une université ou dans une autre institution d'enseignement ou de recherche scientifique officiellement reconnu, ne sont imposables que dans le premier Etat.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 en onder het aldaar vermelde voorbehoud zijn beloningen verkregen door een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat ter zake van een in de andere overeenkomstsluitende Staat uitgeoefende, niet in paragraaf 3 bedoelde, dienstbetrekking slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar, indien :

a) de beloningen werkzaamheden vergelden, die in de andere Staat werden uitgeoefend tijdens een tijdvak of tijdvakken welke — met inbegrip van de gewone arbeidsonderbrekingen — gedurende het kalenderjaar een totaal van 183 dagen niet te boven gaan;

b) de beloningen worden betaald door of namens een werkgever die geen verblijfhouder van de andere Staat is, en

c) de last van de beloningen als zodanig niet wordt gedragen door een vaste inrichting of een vaste basis, die de werkgever in de andere Staat heeft.

§ 3. In afwijking van paragraaf 1 worden beloningen ter zake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig in internationaal verkeer geacht betrekking te hebben op werkzaamheden uitgeoefend in de overeenkomstsluitende Staat, waarin de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen en zijn ze in die Staat belastbaar.

Artikel 16

Beheerders en commissarissen van vennootschappen

§ 1. Tantièmes, presentiegelden en andere soortgelijke uitkeringen, door een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat verkregen in zijn hoedanigheid van lid van de raad van beheer of van toezicht, of van een gelijkaardig orgaan van een vennootschap of aandelen, die verblijfhouder is van de andere overeenkomstsluitende Staat, zijn in die andere Staat belastbaar. Dit geldt ook voor de beloningen van een gecommanditeerde vennoot van een vennootschap bij wijze van geldschieting op aandelen.

§ 2. De beloningen die de in paragraaf 1 bedoelde personen in een andere hoedanigheid ontvangen vallen volgens hun aard onder de bepalingen van artikel 14 of van artikel 15.

Artikel 17

Artiesten en sportbeoefenaars

Niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 14 en 15 zijn inkomsten die beroepsartiesten, zoals toneelspelers, film-, radio- of televisieartiesten en musici, alsmede sportbeoefenaars, als zodanig verkrijgen uit hun persoonlijke werkzaamheden, belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarin die werkzaamheden worden verricht.

Artikel 18

Pensioenen

Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 19 zijn pensioenen en andere soortgelijke beloningen, betaald aan een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat ter zake van een vroegere dienstbetrekking, slechts in die Staat belastbaar.

Artikel 19

Openbare beloningen en pensioenen

§ 1. Beloningen, daaronder begrepen pensioenen, door een overeenkomstsluitende Staat of door een staatkundig onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan, ofwel rechtstreeks ofwel uit door hen in het leven geroepen fondsen betaald aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of aan een staatkundig onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan, zijn slechts in die Staat belastbaar.

Deze bepaling is niet van toepassing indien de genietter van die inkomsten onderdaan is van de andere Staat zonder terzelfdertijd onderdaan te zijn van de eerstbedoelde Staat.

§ 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing op beloningen of pensioenen ter zake van diensten verricht in verband met enig handels- of nijverheidsbedrijf uitgeoefend door een overeenkomstsluitende Staat of door een staatkundig onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan.

Artikel 20

Leraren en studenten

§ 1. Alle beloningen van hoogleraren en andere leden van het onderwijzend personeel die verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat zijn en tijdelijk in de andere overeenkomstsluitende Staat verblijven om aldaar gedurende een tijdvak van ten hoogste twee jaar onderwijs te geven of wetenschappelijk onderzoek te verrichten aan een universiteit of een andere officieel erkende onderwijsinrichting of wetenschappelijke instelling, zijn slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar.

§ 2. Les sommes qu'un étudiant ou un stagiaire qui est, ou qui était auparavant, un résident d'un Etat contractant et qui séjourne dans l'autre Etat contractant à seule fin d'y poursuivre ses études ou sa formation, reçoit pour couvrir ses frais d'entretien, d'études ou de formation ne sont pas imposables dans cet autre Etat, à condition qu'elles proviennent de sources situées en dehors de cet autre Etat.

Article 21

Revenus non expressément mentionnés

Les éléments du revenu d'un résident d'un Etat contractant, qui sont d'une nature ou proviennent de sources non mentionnées dans les articles précédents de la présente convention et qui sont soumis à l'impôt dans cet Etat, ne sont imposables que dans cet Etat.

IV. — Imposition de la fortune

Article 22

§ 1. La fortune constituée par des biens immobiliers, tels qu'ils sont définis à l'article 6, paragraphe 2, est imposable dans l'Etat contractant où ces biens sont situés.

§ 2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, la fortune constituée par des biens mobiliers faisant partie de l'actif d'un établissement stable d'une entreprise ou par des biens mobiliers constitutifs d'une base fixe servant à l'exercice d'une profession libérale est imposable dans l'Etat contractant où est situé l'établissement stable ou la base fixe.

§ 3. Les navires et les aéronefs exploités en trafic international, ainsi que les biens mobiliers affectés à leur exploitation, ne sont imposables que dans l'Etat contractant où est situé le siège de la direction effective de l'entreprise.

§ 4. Tous les autres éléments de la fortune d'un résident d'un Etat contractant — y compris une participation dans une société par actions — ne sont imposables que dans cet Etat.

V. — Dispositions préventives de la double imposition

Article 23

§ 1. Lorsqu'un résident d'un Etat contractant reçoit des revenus non visés aux paragraphes 3 et 4 ci-après qui sont imposables dans l'autre Etat contractant conformément aux dispositions de la Convention, le premier Etat exempté de l'impôt ces revenus, mais il peut, pour calculer le montant de ses impôts sur le reste du revenu de ce résident, appliquer le même taux que si les revenus en question n'avaient pas été exemptés.

§ 2. Lorsque, conformément à la législation d'un Etat contractant, des pertes subies par une entreprise de cet Etat dans un établissement stable situé dans l'autre Etat ont été effectivement déduites des bénéfices de cette entreprise pour son imposition dans le premier Etat, l'exemption prévue au paragraphe 1er ne s'applique pas dans ce premier Etat aux bénéfices d'autres périodes imposables qui sont imputables audit établissement, dans la mesure où ces bénéfices ont aussi été exemptés d'impôt dans l'autre Etat en raison de leur compensation avec lesdites pertes.

§ 3. Sous réserve du paragraphe 4 ci-après, lorsqu'un résident d'un Etat contractant reçoit des revenus imposables dans l'autre Etat contractant en vertu de l'article 10, paragraphe 2, de l'article 11, paragraphes 2 et 7, ou de l'article 12, paragraphes 2 et 6, le premier Etat accorde sur l'impôt dû sur ces revenus par ledit résident une déduction calculée sur le montant des revenus susvisés qui est compris dans la base imposable au nom de ce résident et dont le taux ne peut être inférieur à celui de l'impôt perçu dans l'autre Etat contractant sur lesdits revenus, conformément à l'article 10, paragraphe 2, à l'article 11, paragraphe 2, ou à l'article 12, paragraphe 2, suivant le cas.

En ce qui concerne les résidents de l'Espagne, la disposition du présent paragraphe s'applique aux impôts généraux ainsi qu'aux précomptes.

§ 4. Lorsqu'une société résidente d'un Etat contractant a la propriété d'actions ou parts d'une société résidente de l'autre Etat contractant, les dividendes qui lui sont attribués par cette

§ 2. Sommen ten behoeve van zijn onderhoud, onderwijs of opleiding ontvangen door een student, een leerling of een voor het bedrijfsleven opgeleid wordende persoon (stagiair) die verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat is of vroeger was en uitsluitend voor zijn onderwijs of zijn opleiding in de andere overeenkomstsluitende Staat verblijft, zijn in die andere Staat niet belastbaar, op voorwaarde dat die sommen herkomstig zijn uit bronnen buiten die andere Staat.

Artikel 21

Niet uitdrukkelijk vermelde inkomsten

Bestanddelen van het inkomen van een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat, die naar hun aard of hun afkomst niet in de voorgaande artikelen van de overeenkomst zijn meldend en in die Staat aan belasting zijn onderworpen, zijn slechts in die Staat belastbaar.

IV. — Belastingheffing van vermogen

Artikel 22

§ 1. Vermogen bestaande uit onroerende goederen, als omschreven in artikel 6, paragraaf 2, is belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarin die goederen zijn gelegen.

§ 2. Onder voorbehoud van de bepalingen van paragraaf 3 is vermogen bestaande uit roerende goederen, die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting van een onderneming, of uit roerende goederen die behoren tot een vaste basis gebezigd voor de uitoefening van een vrij beroep, belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarin de vaste inrichting of de vaste basis is gelegen.

§ 3. In internationaal verkeer geëxploiteerde schepen en luchtvaartuigen, zomede roerende goederen die voor de exploitatie daarvan worden gebruikt, zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarin de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

§ 4. Alle andere vermogensbestanddelen van een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat — daaronder begrepen een deelneming in een vennootschap op aandelen — zijn slechts in die Staat belastbaar.

V. — Bepalingen tot voorkoming van dubbele belasting

Artikel 23

§ 1. Indien een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat niet in de paragrafen 3 en 4 hierna bedoelde inkomsten ontvangt, die volgens de bepalingen van deze Overeenkomst in de andere overeenkomstsluitende Staat belastbaar zijn, stelt de eerste Staat deze inkomsten vrij van belasting, maar om het bedrag van zijn belastingen over het overige inkomen van die verblijfhouder te berekenen, mag hij hetzelfde tarief toepassen alsof die inkomsten niet waren vrijgesteld.

§ 2. Indien volgens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat verliezen, welke een onderneming van deze Staat in een in de andere Staat gelegen vaste inrichting heeft geleden, voor de belastingheffing van die onderneming in de eerstbedoelde Staat werkelijk in mindering van de winsten werden gebracht, is de vrijstelling volgens paragraaf 1 in de eerstbedoelde Staat niet van toepassing op de winsten van andere belastbare tijdperken, die aan die inrichting kunnen worden toegerekend, in zover die winsten in de andere Staat ook van belastingen werden vrijgesteld wegens hun compensatie met die verliezen.

§ 3. Onder voorbehoud van paragraaf 4 hierna, indien een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat inkomsten verkrijgt die volgens de bepalingen van artikel 10, paragraaf 2, artikel 11, paragrafen 2 en 7, of artikel 12, paragrafen 2 en 6, in de andere overeenkomstsluitende Staat belastbaar zijn, verleent de eerstbedoelde Staat op de belasting, door deze verblijfhouder op die inkomsten verschuldigd, een vermindering berekend op het bedrag van gezegde inkomsten dat in het belastbare inkomen van die verblijfhouder is begrepen en waarvan het tarief niet lager mag zijn dan het tarief van de belasting die in de andere Staat van gezegde inkomsten werd geheven overeenkomstig artikel 10, paragraaf 2, artikel 11, paragraaf 2, of artikel 12, paragraaf 2, volgens het geval.

Met betrekking tot verblijfhouders van Spanje is de bepaling van deze paragraaf van toepassing op de algemene belastingen alsmede op de voorheffingen.

§ 4. Indien een vennootschap, verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat, aandelen of delen in eigendom bezit van een vennootschap die verblijfhouder is van de andere overeen-

dernière société sont soumis dans le premier Etat, pour l'application de l'impôt visé à l'article 2, paragraphe 3, 1° b ou 2° b, suivant le cas, au même régime que les dividendes attribués par une société résidente du premier Etat.

§ 5. Pour l'application du paragraphe 3 ci-avant, les intérêts qui bénéficient d'une réduction de l'impôt espagnol en vertu de l'article 1er du décret-loi du 19 octobre 1961 accordant des réductions sur certains impôts applicables aux emprunts émis par les entreprises espagnoles et aux prêts qui leur sont consentis par des organismes financiers étrangers en vue de financer des investissements nouveaux sont considérés comme ayant subi l'impôt prévu à l'article 11, paragraphe 2.

VI. — Dispositions spéciales

Article 24

Non-discrimination

§ 1. Les nationaux d'un Etat contractant ne sont soumis dans l'autre Etat contractant à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celle à laquelle sont ou pourront être assujettis les nationaux de cet autre Etat se trouvant dans la même situation.

§ 2. Le terme « nationaux » désigne :

1° toutes les personnes physiques qui possèdent la nationalité d'un Etat contractant;

2° toutes les personnes morales, sociétés de personnes et associations constituées conformément à la législation en vigueur dans un Etat contractant.

§ 3. Les apatrides ne sont soumis dans un Etat contractant à aucune imposition ou obligation y relative qui est autre ou plus lourde que celle à laquelle sont ou pourront être assujettis les nationaux de cet Etat se trouvant dans la même situation.

§ 4. L'imposition d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant n'est pas établie dans cet autre Etat d'une façon moins favorable que l'imposition des entreprises de cet autre Etat qui exercent la même activité.

Cette disposition ne peut être interprétée comme obligeant un Etat contractant à accorder aux résidents de l'autre Etat contractant les déductions personnelles, abattements et réductions d'impôt en fonction de la situation ou des charges de famille qu'il accorde à ses propres résidents.

Cette même disposition ne fait pas obstacle à ce que les bénéfices imputables à l'établissement stable dont dispose dans un Etat contractant une société résidente de l'autre Etat contractant ou un autre groupement de personnes ayant son siège de direction effective dans cet autre Etat, soient imposés globalement dans le premier Etat au taux fixé par sa législation nationale, à condition que celui-ci n'exécède pas le taux maximal de l'impôt applicable à l'ensemble ou à une fraction des bénéfices des sociétés résidentes de ce premier Etat.

§ 5. Sauf en cas d'application de l'article 9, les intérêts, redevances et autres frais payés par une entreprise d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont déductibles pour la détermination des bénéfices imposables de cette entreprise, dans les mêmes conditions que s'ils avaient été payés à un résident du premier Etat.

De même, les dettes d'une entreprise d'un Etat contractant envers un résident de l'autre Etat contractant sont déductibles, pour la détermination de la fortune imposable de cette entreprise, dans les mêmes conditions que si elles avaient été contractées envers un résident du premier Etat.

§ 6. Les entreprises d'un Etat contractant, dont le capital est en totalité ou en partie, directement ou indirectement, détenu ou contrôlé par un ou plusieurs résidents de l'autre Etat contractant, ne sont soumises dans le premier Etat contractant à aucune

komstsluitende Staat, worden de dividenden die haar door deze laatste vennootschap worden toegekend voor de toepassing van de belasting bedoeld in artikel 2, paragraaf 3, 1° - b of 2° - b, volgens het geval in de eerste Staat aan dezelfde regeling onderworpen als de dividenden welke worden toegekend door een vennootschap die verblijfhouder is van de eerste Staat.

§ 5. Voor de toepassing van paragraaf 3 hierboven worden geacht de in artikel 11, paragraaf 2, bepaalde belasting te hebben ondergaan, de interesten die vermindering van Spaanse belasting genieten op grond van artikel 1 van het wetsdecreet van 19 oktober 1961 houdende verlagings van sommige belastingen in verband met leningen die door Spaanse ondernemingen worden uitgegeven of hen door buitenlandse financiële instellingen worden toegestaan voor de financiering van nieuwe investeringen.

VI. — Bijzondere bepalingen

Artikel 24

Non-discriminatie

§ 1. Onderdanen van een overeenkomstsluitende Staat worden in de andere overeenkomstsluitende Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmede verband houdende verplichting, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmede verband houdende verplichtingen, waaraan onderdanen van die andere Staat onder gelijke omstandigheden zijn of kunnen worden onderworpen.

§ 2. De uitdrukking « onderdanen » betekent :

1° alle natuurlijke personen, die de nationaliteit van een overeenkomstsluitende Staat bezitten;

2° alle rechtspersonen, personevennootschappen en verenigingen opgericht overeenkomstig de wetgeving die van kracht is in een overeenkomstsluitende Staat.

§ 3. Staatlozen worden in een overeenkomstsluitende Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmede verband houdende verplichting die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmede verband houdende verplichtingen, waarvan onderdanen van die Staat onder gelijke omstandigheden zijn of kunnen worden onderworpen.

§ 4. De belastingheffing van een vaste inrichting, die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft, is in die andere Staat niet ongunstiger dan de belastingheffing van ondernemingen van die andere Staat die dezelfde werkzaamheden uitoefenen.

Deze bepaling mag niet aldus worden uitgelegd dat een overeenkomstsluitende Staat verplicht zou zijn aan verblijfhouders van de andere overeenkomstsluitende Staat de persoonlijke aftrekken, tegemoetkomingen en belastingverminderingen uit hoofde van gezinstoestand of lasten te verlenen, die hij aan zijn eigen verblijfhouders verleent.

Dezelfde bepaling bolet niet dat de winsten, welke kunnen worden toegerekend aan de in een overeenkomstsluitende Staat gelegen vaste inrichting waarover een vennootschap, die verblijfhouder is van de andere overeenkomstsluitende Staat, of een andere vereniging van personen, waarvan de plaats van werkelijke leiding in die andere Staat is gelegen, de beschikking heeft, in de eerstbedoelde Staat gezamenlijk worden belast tegen het tarief dat door zijn nationale wetgeving is vastgesteld, op voorwaarde dat dit tarief niet hoger is dan het maximumtarief van de belasting welke van toepassing is op het geheel of op een deel van de winsten van vennootschappen die verblijfhouder zijn van de eerstbedoelde Staat.

§ 5. Behoudens het geval van toepassing van artikel 9 kunnen interest, royalty's en andere kosten, die door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat aan een verblijfhouder van de andere overeenkomstsluitende Staat worden betaald, voor de vaststelling van de belastbare winsten van die onderneming in mindering worden gebracht op dezelfde voorwaarden, alsof zij aan een verblijfhouder van de eerstbedoelde Staat zouden zijn betaald.

Evenzo worden de schulden van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat tegenover een verblijfhouder van de andere overeenkomstsluitende Staat voor de vaststelling van het belastbare vermogen van die onderneming in mindering gebracht op dezelfde voorwaarden, alsof zij tegenover een verblijfhouder van de eerste Staat zouden zijn aangegaan.

§ 6. Ondernemingen van een overeenkomstsluitende Staat, waarvan het kapitaal geheel of ten dele onmiddellijk of middellijk in het bezit is van of wordt beheerst door één of meer verblijfhouders van de andere overeenkomstsluitende Staat, worden

imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celle à laquelle sont ou pourront être assujetties les autres entreprises de même nature de ce premier Etat.

§ 7. Le terme « imposition » désigne, dans le présent article, les impôts de toute nature ou dénomination.

Article 25

Procédure amiable

§ 1. Lorsqu'un résident d'un Etat contractant estime que les mesures prises par un Etat contractant ou par chacun des deux Etats entraînent ou entraîneront pour lui une double imposition non conforme à la présente convention, il peut, indépendamment des recours prévus par la législation nationale de ces Etats, adresser à l'autorité compétente de l'Etat contractant dont il est un résident une demande écrite et motivée de révision de cette imposition. Cette demande doit être représentée dans un délai de deux ans à compter de la notification ou de la perception à la source de la seconde imposition.

§ 2. L'autorité compétente visée au paragraphe 1er s'efforce, si la réclamation lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'apporter une solution satisfaisante, de régler la question par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre Etat contractant, en vue d'éviter une double imposition non conforme à la convention.

§ 3. Les autorités compétentes des Etats contractants s'efforcent, par voie d'accord amiable, de résoudre les difficultés ou de dissiper les doutes auxquels peut donner lieu l'application de la convention.

§ 4. Les autorités compétentes des Etats contractants se concertent au sujet des mesures administratives nécessaires à l'exécution des dispositions de la convention et notamment au sujet des justifications à fournir par les résidents de chaque Etat pour bénéficier dans l'autre Etat des exemptions ou réductions d'impôts prévues à cette convention.

Article 26

Echange de renseignements

§ 1. Les autorités compétentes des Etats contractants échangent les renseignements nécessaires pour appliquer les dispositions de la convention et celles des lois internes des Etats contractants relatives aux impôts visés par celle-ci, dans la mesure où l'imposition qu'elles prévoient est conforme à la convention.

Tout renseignement ainsi obtenu doit être tenu secret; il ne peut être communiqué, en dehors du contribuable ou de son mandataire, qu'aux personnes ou autorités chargées de l'établissement ou du recouvrement des impôts visés par la présente convention et des réclamations et recours y relatifs.

§ 2. Les dispositions du paragraphe 1er ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à l'un des Etats contractants l'obligation :

- a) de prendre des dispositions administratives dérogeant à sa propre législation ou à sa pratique administrative ou à celles de l'autre Etat contractant;
- b) de fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa propre législation ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celles de l'autre Etat contractant;
- c) de transmettre des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel, professionnel ou un procédé commercial ou des renseignements dont la communication serait contraire à l'ordre public.

Article 27

Divers

§ 1. Les dispositions de la présente Convention ne portent pas atteinte aux privilèges fiscaux dont bénéficient les membres des missions diplomatiques et des postes consulaires en vertu, soit des règles générales du droit des gens, soit des dispositions d'accords particuliers.

in de eerstbedoelde Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmede verband houdende verplichting, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmede verband houdende verplichtingen, waarvan andere soortgelijke ondernemingen van die eerstbedoelde Staat zijn of kunnen worden onderworpen.

§ 7. In dit artikel betekent de uitdrukking « belastingheffing » belastingen van elke soort en benaming.

Artikel 25

Regeling voor onderling overleg

§ 1. Indien een verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat van oordeel is dat de maatregelen van een overeenkomstsluitende Staat of van beide Staten voor hem leiden of zullen leiden tot een dubbele belastingheffing die niet in overeenstemming is met deze overeenkomst, kan hij, onverminderd de rechtsmiddelen waarin de nationale wetgeving van die Staten Voorziet, schriftelijk een met redenen omkleed verzoek om herziening van die belastingheffing richten aan de bevoegde autoriteit van de overeenkomstsluitende Staat, waarvan hij verblijfhouder is. Dat verzoek moet worden ingediend binnen een termijn van twee jaren vanaf de betekening of vanaf de inning bij de bron van de tweede aanslag.

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde bevoegde autoriteit tracht, indien het bezwaar haar gegrond voorkomt en indien zij niet zelf in staat is tot een bevredigende oplossing te komen, de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming met de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Staat te regelen, ten einde een dubbele belastingheffing die niet in overeenstemming is met de overeenkomst, te vermijden.

§ 3. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten trachten moeilijkheden of twijfelpunten die mochten rijzen met betrekking tot de toepassing van de overeenkomst in onderlinge overeenstemming op te lossen.

§ 4. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten plegen overleg omtrent de administratieve maatregelen die voor de uitvoering van de bepalingen van de overeenkomst nodig zijn en met name omtrent de bewijzen die de verblijfhouders van elke Staat moeten voorleggen om in de andere Staat de bij deze overeenkomst vastgestelde belastingvrijstellingen of -verminderingen te genieten.

Artikel 26

Uitwisseling van inlichtingen

§ 1. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit die nodig zijn om uitvoering te geven aan de bepalingen van de overeenkomst en aan die van de nationale wetten van de overeenkomstsluitende Staten met betrekking tot de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is, voor zover de belastingheffing waarin deze voorzien in overeenstemming is met de overeenkomst.

Elke aldus bekomen inlichting moet geheim worden gehouden; buiten de belastingplichtige of zijn gevolmachtigde mag zij slechts worden medegedeeld aan personen of autoriteiten die belast zijn met de vestiging of de invordering van de in de overeenkomst bedoelde belastingen en met de desbetreffende bezwaarschriften en verhalen.

§ 2. In geen geval mogen de bepalingen van paragraaf 1 aldus worden uitgelegd, dat zij een van de overeenkomstsluitende Staten de verplichting opleggen :

- a) administratieve maatregelen te nemen, welke afwijken van zijn eigen wetgeving of van zijn administratieve praktijk of van die van de andere overeenkomstsluitende Staat;
- b) bijzonderheden te verstrekken, die niet verkrijgbaar zouden zijn volgens zijn eigen wetgeving of binnen het raam van zijn normale administratieve praktijk of die van de andere overeenkomstsluitende Staat;
- c) inlichtingen te verstrekken die een handels-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen dan wel inlichtingen waarvan het verstrekken in strijd zou zijn met de openbare orde.

Artikel 27

Varia

§ 1. De bepalingen van deze Overeenkomst tasten in geen enkel opzicht de fiscale voorrechten aan die leden van diplomatieke zendingen of consulaire posten ontnemen aan de algemene regelen van het volkenrecht of aan de bepalingen van bijzondere akkoorden.

§ 2. En ce qui concerne les sociétés résidentes de la Belgique, les dispositions de la convention ne limitent pas leur taxation, conformément à la législation belge, en cas de rachat de leurs propres actions ou parts ou à l'occasion du partage de l'avoir social.

§ 3. Les Ministres des Finances des Etats contractants ou leurs délégués mandatés à cette fin communiquent directement entre eux aux fins prévues par la convention.

VII. — Dispositions finales

Article 28

Entrée en vigueur

§ 1. La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification seront échangés à Madrid aussitôt que possible.

§ 2. La Convention entrera en vigueur le quinzième jour suivant celui de l'échange des instruments de ratification et ses dispositions seront applicables :

1° aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés;

2° aux autres impôts établis sur des revenus de périodes impossibles prenant fin à partir du 31 décembre de l'année au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés;

3° par dérogation aux 1° et 2° ci-avant, en ce qui concerne l'article 8, aux bénéfices réalisés au cours d'exercices comptables clos à partir du 31 décembre 1960.

Article 29

Dénunciation

La présente Convention restera indéfiniment en vigueur; mais chacun des Etats contractants pourra, jusqu'au 30 juin inclus de toute année civile à partir de la cinquième année à dater de celle de l'échange des instruments de ratification, la dénoncer, par écrit et par la voie diplomatique, à l'autre Etat contractant. En cas de dénonciation avant le 1er juillet d'une telle année, la convention s'appliquera pour la dernière fois :

1° aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement au plus tard le 31 décembre de cette année;

2° aux autres impôts établis sur des revenus de périodes impossibles prenant fin au plus tard le 30 décembre de l'année civile qui suit ladite année.

En foi de quoi les Plénipotentiaires des deux Etats ont signé la présente convention et y ont apposé leurs sceaux.

Fait à Bruxelles le 24 septembre 1970, en double exemplaire, en langue française, en langue néerlandaise et en langue espagnole, les trois textes faisant également foi.

Pour le Royaume de Belgique :

Pierre Harmel

Pour l'Etat Espagnol :

Jaime Alba Delibes

Protocole additionnel

Au moment de procéder à la signature de la Convention tendant à éviter les doubles impositions et à régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, conclue ce jour entre la Belgique et l'Espagne, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus des dispositions suivantes, qui forment partie intégrante de cette Convention :

(1) Ad article 2, § 3, 2° :

« El arbitrio de radicación » espagnol est notamment visé sub f) de cette disposition.

(2) Ad article 3, § 1er, 1° :

a) Dans l'éventualité où des dispositions légales belges seraient prises en ce sens, le terme « Belgique » désignera égale-

§ 2. Met betrekking tot vennootschappen die verblijfhouder van België zijn, stellen de bepalingen van de overeenkomst geen beperking aan de belastingheffing, overeenkomstig de Belgische wetgeving, in geval van inkoop van eigen aandelen of delen of naar aanleiding van de verdeling van het maatschappelijk vermogen.

§ 3. De Ministers van Financiën van de overeenkomstsluitende Staten of hun daartoe bevoegde lasthebbers stellen zich rechtstreeks met elkander in verbinding voor de toepassing van de overeenkomst.

VII. — Slotbepalingen

Artikel 28

Inwerkingtreding

§ 1. Deze Overeenkomst zal worden bekrachtigd en de bekrachtigingsoorkonden zullen zo spoedig mogelijk te Madrid worden uitgewisseld.

§ 2. De Overeenkomst zal in werking treden op de vijftiende dag die volgt op de dag van de uitwisseling van de bekrachtigingsoorkonden en zij zal van toepassing zijn :

1° op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten toegekend of betaalbaar gesteld met ingang van 1 januari van het jaar waarin de bekrachtigingsoorkonden zijn uitgewisseld;

2° op de andere belastingen geheven naar inkomsten van belastbare tijdperken die eindigen met ingang van 31 december van het jaar waarin de bekrachtigingsoorkonden zijn uitgewisseld;

3° in afwijking van 1° en 2° hierboven en met betrekking tot artikel 8, op de winsten behaald tijdens met ingang van 31 december 1960 afgesloten boekjaren.

Artikel 29

Opzegging

Deze Overeenkomst zal voor onbepaalde tijd in werking blijven; maar elke overeenkomstsluitende Staat kan tot en met de 30e juni van elk kalenderjaar met ingang van het vijfde jaar vanaf het jaar van de uitwisseling van de bekrachtigingsoorkonden, aan de andere overeenkomstsluitende Staat langs diplomatieke weg een schriftelijke opzegging doen toekomen. In geval van opzegging vóór 1 juli van zodanig jaar, zal de overeenkomst voor de laatste maal van toepassing zijn :

1° op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld ten laatste op de 31e december van dat jaar;

2° op de andere belastingen geheven naar inkomsten van belastbare tijdperken die eindigen ten laatste op de 30e december van het kalenderjaar dat op het gezegde jaar volgt.

Ten blijk daarvan de Gevolmachtigden van beide Staten deze overeenkomst hebben ondertekend en daaraan hun zegel hebben gehecht.

Gedaan te Brussel op 24 september 1970, in tweevoud, in de Nederlandse, de Franse en de Spaanse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek.

Voor het Koninkrijk België :

Pierre Harmel

Voor de Spaanse Staat :

Jaime Alba Delibes

Aanvullend protocol

Bij de ondertekening van de Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, heden tussen België en Spanje gesloten, zijn de ondergetekende Gevolmachtigden overeengekomen, dat de volgende bepalingen een integrerend deel van die Overeenkomst zullen uitmaken.

(1) Ad artikel 2, § 3, 2° :

Sub f) van deze bepaling wordt met name de Spaanse « Arbitrio de radicación » bedoeld.

(2) Ad artikel 3, § 1, 1° :

a) In het geval dat in België wettelijke bepalingen in die zin worden getroffen, zal het woord « België » eveneens betekenen

ment le lit de la mer et le sous-sol de la Mer du Nord, adjacents à la mer territoriale belge, sur lesquels la Belgique exercera des droits souverains d'exploration et d'exploitation; la délimitation de cette région sera, en ce cas, notifiée à l'Espagne, par voie diplomatique, aussitôt que des accords avec le Royaume-Uni, la France et les Pays-Bas auront permis de l'établir;

b) Le terme « Espagne » désigne également toute région adjacente à la mer territoriale de l'Espagne, qui a été ou serait ultérieurement désignée, suivant la législation de l'Espagne concernant le Plateau Continental, comme une région à l'intérieur de laquelle peuvent être exercés les droits de l'Espagne afférents au lit de la mer et au sous-sol des régions sous-marines ainsi qu'à leurs ressources naturelles.

(3) Ad article 4, § 1er :

L'expression « résident d'un Etat contractant » désigne aussi les sociétés — autres que les sociétés par actions — qui ont opté pour l'assujettissement de leurs bénéfices à l'impôt des personnes physiques.

(4) Ad article 11, § 4 :

L'Espagne conserve le droit de soumettre à l'impôt sur les revenus du capital les intérêts visés sub b) de cette disposition qui sont attribués à l'établissement stable dont dispose en Espagne une entreprise de la Belgique.

(5) Ad article 23, § 4 :

a) En ce qui concerne les dividendes attribués à une société résidente de la Belgique par une société résidente de l'Espagne, cette disposition n'exclut pas le prélèvement du précompte mobilier exigible suivant la législation belge;

b) En ce qui concerne les dividendes attribués à une société résidente de l'Espagne par une société résidente de la Belgique, cette disposition n'exclut pas le prélèvement de l'impôt espagnol sur les revenus du capital, étant entendu que la double imposition est évitée conformément à l'article 23, § 3.

Fait à Bruxelles le 24 septembre 1970, en double exemplaire, en langue française, en langue néerlandaise et en langue espagnole, les trois textes faisant également foi.

Pour le Royaume de Belgique :

Pierre Harmel

Pour l'Etat Espagnol :

Jaime Alba Delibes

de zeebodem en de ondergrond van de Noordzee grenzend aan de Belgische territoriale zee, waarover België soevereine rechten van onderzoek en ontginning uitoefent; de afbakening van dit gebied zal, in dat geval, aan Spanje langs diplomatieke weg worden betekend zodra zij kan worden bepaald ingevolge akkoorden met het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Nederland;

b) Het woord « Spanje » betekent eveneens elk aan de Spaanse territoriale zee grenzend gebied dat volgens de Spaanse wetgeving betreffende het Continentaal Plat is aangeduid of later zou worden aangeduid als een gebied waarin de rechten van Spanje met betrekking tot de zeebodem en de ondergrond van de onderzeese gebieden en de bodemrijkdom daarvan kunnen worden uitgeoefend.

(3) Ad artikel 4, § 1 :

De uitdrukking « verblijfhouder van een overeenkomstsluitende Staat » slaat ook op vennootschappen — andere dan op aandelen — die de aanslag van hun winsten in de personenbelasting hebben gekozen.

(4) Ad artikel 11, § 4 :

Spanje behoudt het recht de onder b) van deze bepaling bedoelde interesten, die aan de vaste inrichting waarover een Belgische onderneming in Spanje beschikt worden toegekend, aan de belasting op inkomsten van kapitaal te onderwerpen.

(5) Ad artikel 23, § 4 :

a) Wat de dividenden betreft welke door een vennootschap die verblijfhouder van Spanje is worden toegekend aan een vennootschap die verblijfhouder van België is, belet deze bepaling niet dat de roerende voorheffing wordt geheven die volgens de Belgische wetgeving is verschuldigd;

b) Wat de dividenden betreft welke door een vennootschap die verblijfhouder van België is worden toegekend aan een vennootschap die verblijfhouder van Spanje is, belet deze bepaling niet dat de Spaanse belasting op inkomsten van kapitaal wordt geheven, met dien verstande dat dubbele belasting overeenkomstig artikel 23, § 3, wordt voorkomen.

Gedaan te Brussel op 24 september 1970, in tweevoud, in de Nederlandse, de Franse en de Spaanse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek.

Voor het Koninkrijk België :

Pierre Harmel

Voor de Spaanse Staat :

Jaime Alba Delibes